موافقت نامه کمک بلاعوض
برای تحقق هدف ستراتیژیک

متن اصلی

موافقت نامه شماره: SOAG-306-07-00
برای هدف ستراتیژیک شماره 306-007

موافقت نامه کمک بلاعوض
برای تحقق هدف ستراتیژیک
فی مابین
ایالات متحده امریکا
و جمهوری اسلامی افغانستان
برای
هدف ستراتیژیک مبنی بر تامین تعلیم و صحت بهتر برای نفوس کشور

تاریخ : 19 سپتمبر 2005

موافقت نامه اعطای کمک بلاعوض برای هدف ستراتیژیک
فهرست مندرجات

ماده اول : هدف
ماده دوم : هدف ستراتیژیک و نتایج
فقره 2. 1 . هدف ستراتیژیک
فقره 2. 2 . نتایج
فقره 2. 3 . ضمیمه شماره 1 ، شرح تفصیلی

ماده سوم : مساعدت و نقش طرفین

فقره 3. 1 . مساعدت و نقش اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا
فقره 3. 2 . مساعدت و نقش دریافت کننده کمک بلا عوض (متهب)

ماده چهارم : تاریخ اکمال

ماده پنجم : شرایط قبل از پرداخت

فقره 5. 1 . پرداخت نخست
فقره 5. 2 . اطلاعیه
فقره 5. 3 . تاریخ های نهایی برای شرایط قبلی

ماده ششم : تعهدات خاص

ماده هفتم : مواد متفرقه

فقره 7. 1 . ارتباطات
فقره 7. 2 . نمایندگان
فقره 7. 3 . ضمیمه احکام نمونوی (معیاری)
فقره 7. 4 . لسان موافقت نامه

موافقت نامه اعطای کمک بلاعوض
برای تحقق هدف ستراتیژیک

این موافقت نامه بتاریخ 19 سپتمبر 2005 میلادی فی مابین اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به نمایندگی از حکومت ایالات متحده امریکا و وزارت مالیه افغانستان به نمایندگی از جمهوری اسلامی افغانستان (که منبعد بنام دریافت کننده کمک یا متهب یاد میگردد) عقد گردید.

ماده اول : هدف

هدف این موافقت نامه عبارت از ایجاد تفاهم بین جوانب فوق الذکر در ارتباط به هدف مشترک شان مبنی بر فراهم نمودن تعلیم و تامین صحت بهتر برای نفوس افغانستان طبق توضیحات تفصیلی آتی میباشد.

ماده دوم : هدف ستراتیژیک و نتایج
فقره 2. 1 . هدف ستراتیژیک

هدف ستراتیژیک برنامه انکشافی مندرج در این موافقت نامه عبارت از تامین تعلیم و صحت بهتر برای نفوس افغانستان میباشد.

فقره 2. 2. نتایج
به منظور دستیازی به هدف فوق الذکر، طرفین موافقه مینمایند تا جهت حصول نتایج ذیل همکاری نمایند.

<u>2. 2. 1 . تزئید دسترسی زنان و اطفال کمتر از پنج سال به خدمات اساسی صحی با کیفیت ، مخصوصاً در نواحی روستایی و نواحی که سطح خدمات آن پائین بوده است.</u> چهار دستاورد فرعی یا دستاورد های وسطی ذیل باعث تحقق این نتیجه خواهد شد:
الف: دسترسی وسیع تر به مجمع خدمات اساسی صحی با کیفیت (BPHS)
ب : ارتقا ظرفیت اشخاص، خانوار ها و جوامع در جهت تحفظ صحت خود
ج : تقویه سیستم های صحی دریافت کننده (متهب)
د : بهبود ظرفیت سکتور خصوصی جهت فراهم نمودن تولیدات و خدمات صحی

2.2.2: **<u>افزایش دسترسی اطفال ، نوجوانان و کاهلین به محیط تدریس معیاری و محیط مناسب آموزش.</u>**
سه دستاورد وسطی تحقق این نتیجه را مقدور خواهد گردانید:
الف: تامین معلومات و مهارت ها برای متعلمین جهت آماد گی بهتر برای زنده گی مثمر
ب : تامین معلومات و مهارت ها برای محصلین تحصیلات عالی جهت آمادگی بهتر برای زنده گی مثمر
ج: سواد آموزی و آموزش مهارت های حرفوی که مشتمل بر بر دو بخش میباشد:
- فراهم نمودن سواد و مهارت های حرفوی برای کاهلین خارج از مکاتب
- ایجاد بازار سکتور خصوصی برای آموزش حرفوی

در محدوده تعریف هدف ستراتیژیک مندرج در فقره 2. 1. ، این فقره (2. 2) با موافقه کتبی نمایندگان ذیصلاح طرفین بدون تعدیل رسمی این موافقت نامه، تغییر یافته میتواند.

فقره 2. 3. ضمیمه اول، شرح تفصیلی

ضمیمه اول هدف و نتایج را طور مفصلتر تشریح مینماید. در محدوده تعریف هدف در فقره 2. 1. ضمیمه اول ضمن موافقه کتبی نمایندگان ذیصلاح طرفین بدون تعدیل رسمی این موافقت نامه، تغییر یافته میتواند.

ماده سوم: مساعدت ونقش طرفین

فقره 3. 1. مساعدت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا

(الف) اعطای کمک بلاعوض: جهت دستیازی به هدف مندرج درین موافقت نامه، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به تأسی از قانون مساعدت خارجی سال 1961 وتعدیلات آن، بدینوسیله کمک مالی را که از سه میلیون هفتصدو سیزده هزار نوصدو چهل و چهار دالر امریکایی (3713944 $) تجاوز ننماید مطابق به شرایط این موافقت نامه بحیث کمک بلاعوض به دریافت کننده هبه متذکره (متهب) مساعدت مینماید.

(ب) مجموع مساعدت تخمین شده اداره انکشاف بین المللی امریکا: مساعدت مجموعی اداره انکشاف بین المللی امریکا برای تامین این هدف بالغ به نوصدو سی ونو میلیون دوصد هزار و هشت صد وسه دالر امریکایی (939200803$) خواهد بود که به شکل اقساط فراهم خواهد شد. اقساط بعدی تابع موجودیت وجوه نزد اداره انکشاف بین المللی امریکا برای این مقصد و موافقه متقابل طرفین در هنگام اجرای هر قسط بعدی خواهد بود.

(ج) کاهش در مبلغ تعهدات بصورت یکجانبه: اگر در هر زمان، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا دریابد که مساعدتش مطابق به فقره 3. 1 (الف) بیشتر از مبلغی است که برای تحقق هدف ستراتیژیک و نتایج ویا انجام فعالیت های سال مالی جاری و یا آینده ایالات متحده کافی شمرده میشود درینصورت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا میتواند ضمن ارائه اطلاعیه کتبی به متهب، از اعطای مبالغ مازاد صرفنظر نماید که به موجب آن مبلغ کمک بلاعوض مندرج در فقره 3. 1 (الف) کاهش یافته ویا میتواند ضمیمه شماره ا را تعدیل نماید تا وجوه تمویلی اداره متذکره طبق نتایج یا فعالیتها انتقال گردد. اقداماتی که به تأسی از این جز صورت می گیرد، مبلغ مجموعی تخمین شده اداره انکشافی ایالات متحده امریکا مندرج در فقره 3. 1 (ب) را تغییر نخواهد داد.

فقره 3. 2. مساعدت ونقش متهب

(الف) برعلاوه وجوهی که توسط اداره انکشاف بین المللی امریکا و سایر تمویل کنندگان مندرج در ضمیمه شماره 1فراهم میگردد، متهب موافقه مینماید تا تمام وجوه و منابع دیگری را که برای انجام همه فعالیت های لازم برای تحقق نتایج فوق الذکر الی تاریخ اکمال ضروری میباشد، فراهم نماید و یا موجب فراهم نمودن آنرا مساعد سازد.

(ب) بتاسی از مساعدت اداره انکشاف بین المللی امریکا مندرج در فقره 3. 1. (الف) مساعدت متهب نباید کمتر از هفتاد و نو میلیون و یک صد هزار دالر امریکایی ($79100000) ویا معادل آن باشد که رقم اخیر مساعدتهای جنسی را نیز در بر میگیرد. مجموع مساعدت تخمین شده متهب برای تحقق هدف نباید کمتر از هشت صد و هفتاد میلیون و یک صد هزار دالر امریکایی ($870100000) ویا معادل آن گردد که این مساعدت کمک جنسی را نیز شامل بوده و تابع فراهم شدن وجوه به متهب برای این منظور، موافقه طرفین، در موعد اقساط بعدی، و فراهم شدن مبلغ مجموعی تخمین شده توسط اداره انکشاف بین المللی امریکا مندرج در فقره 3. 1. (ب) میباشد. متهب حد اقل سال یکبار گزارش خود را در مورد مساعدت های نقدی و جنسی اش به نحوه ایکه روی آن با اداره انکشاف بین المللی توافق صورت گیرد، ارائه خواهد نمود.

ماده چهارم : تاریخ اکمال

(الف) تاریخ اکمال (31 دسمبر سال 2010 یا هر تاریخ دیگری که طرفین روی آن کتباً توافق نمایند) عبارت از تاریخی است که الی آنزمان تمام فعالیت های لازم برای تحقق هدف و حصول نتایج طبق تخمین طرفین اجرا خواهد شد.

(ب) به استثنا حالاتیکه اداره انکشاف بین المللی کتباً طور دیگری موافقه نماید، اداره متذکره اسنادی را صادر و منظور نخواهد کرد که به اساس آن پرداخت های مربوط به کمک بلاعوض برای تدارک و تهیه اجناس بعد از تاریخ اکمال، مجاز گردد.

(ج) درخواستهای پرداخت که با اسناد تائیدی لازم مندرج دراسناد تطبیقی ضمیمه باشد، به اداره انکشاف بین المللی الی 9 ماه پس از تاریخ اکمال و یا تاریخ دیگری که اداره متذکره قبل و یا بعد از تاریخ اکمال روی آن توافق نماید، ارائه میگردد. بعد از انقضای این موعد اداره انکشاف بین المللی امریکا در هر زمان میتواند مساعدت مالی خود را ضمن ارسال اطلاعیه کتبی به متهب به اندازه مبالغی کاهش دهد که درخواست پرداخت آن همراه با اسناد تائیدی مندرج در سند تطبیقی قبل از ختم موعد فوق الذکر به اداره متذکره نرسیده باشد.

ماده پنجم : شرایط ماقبل پرداخت

فقره 5. 1. پرداخت نخست: به استثنای حالاتیکه طرفین طور دیگری بصورت کتبی موافقه نمایند، متهب مندرجات آتی را قبل از اجرا و یا صدور اسناد مبنی بر اجرای نخستین پرداخت کمک بلاعوض توسط اداره انکشاف بین المللی ، به آن اداره فراهم مینماید که شکل و محتوی آن باید برای اداره انکشاف بین المللی قناعت بخش باشد:

أ- نظریه مشاور حقوقی قابل قبول برای اداره انکشاف بین المللی مبنی بر اینکه موافقت نامه هذا توسط متهب بصورت درست منظور یا تصویب و بنماینده گی از متهب عقد گردیده است و اینکه موافقت نامه هذا و تمام شرایط آن بالای متهب نافذ و مرعی الاجرا میباشد؛ و

ب- اظهارنامه شخصی که مسئول و یا سرپرست دفتر متهب طبق مندرجات فقره 7. 2 میباشد و نیز اظهارنامه نماینده گان اضافی (اگر باشد) و نمونه امضای اشخاصی که در چنین اظهارنامه مشخص گردیده باشد.

فقره 5. 2. اطلاعیه: اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده با اتخاذ تصمیم مبنی بر بر آورده شدن شرایط قبل از پرداخت، متهب را بلافاصله مطلع خواهد ساخت.

فقره 5. 3 . تواریخ نهایی برای شرایط قبلی: تاریخ نهایی برای برآورده شدن شرایط مندرج در فقره 5. 1 عبارت از 90 روز اعتبار از تاریخ عقد این موافقت نامه یا تاریخ مابعدی میباشد که قبل یا بعد از تاریخ نهایی مورد موافقه کتبی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قرار گرفته باشد.
اگر شرایط مندرج در فقره 5. 1 الی تاریخ نهایی فوق الذکر برآورده نگردند، ایالات متحده امریکا در هر زمان میتواند پس از ارسال اطلاعیه کتبی به متهب، این موافقت نامه را فسخ نماید.

ماده ششم : تعهدات خاص

فقره 6. 1 . متهب تصدیق می نماید که اهداف و نتایج وسطی که درین موافقت نامه روی آن توافق صورت گرفته و در ضمیمه 1 طور مفصل توضیح گردیده، منعکس کننده اولویت های ملی متهب میباشد.

فقره 6. 2 . طرفین تصدیق مینمایند که اهداف، ستراتیژی، طرزالعمل، نتایج و فعالیت های مندرج درین موافقت نامه به اساس هشت اصل عمده ذیل اداره و عملی میگردند که عبارت اند از: قابلیت دوام یا تداوم، پاسخدهی، تخفیف معضلات، تعادل جنسیت، مفاد محلی، جهت یابی به نتایج، همکاری ، و شفافیت و حسابدهی میباشد.

(الف) تداوم: تمام فعالیت های مندرج درین موافقت نامه طوری طرح می گردد تا موسسات، جوامع و افراد افغانی بتوانند اساسات، پروسه ها و منافع آن را بدست آورند. پروژه های که شامل اعمار زیربنا، اصلاحات مراحل و پروسه ها و تدارک خدمات میباشند، عناصری را شامل خواهند بود تا ذریعه آن تامین گردد که افغانها ظرفیت لازم پیشبرد چنین پروژه ها را بعد از ختم مساعدت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا دارا میباشند.

(ب) پاسخدهی: اداره انکشاف بین المللی امریکا بصورت فعالانه در پروسه ترتیب پالیسی و پلانگذاری متهب برای سکتورهای که توسط این موافقت نامه تحت پوشش قرار می گیرند، ذیدخل است. این اداره در طرح و تطبیق ستراتیژی مندرج در این موافقت نامه شیوه های سیستماتیک را برای استماع نیازمندیهای متهب و جوامع ذینفع مورد استفاده قرار می دهد و سعی خواهد نمود تا پیام های صریح و واضحی را به افراد ذینفع درمورد علل اجرای فعالیت های مختلف توسط این اداره طبق موافقتنامه هذا، ارسال نماید.

(ج) کاهش و تخفیف معضلات و تنازعات: این موافقت نامه اهمیت روزافزون تغییر فرهنگ رهبری افغانستان را به رهبری ایکه قابلیت جلوگیری، تخفیف و حل مشکلات را داشته باشد، تشخیص نموده است. کاهش مشکلات یک هدف سرتاسری مشتمل در تمام فعالیت ها و نتایج مندرج درین موافقتنامه میباشد.

(د) تعادل جنسیت : تعادل جنسیت باید در تمام جوانب فعالیت های این موافقت نامه تآمین گردد. در تعیین ستراتیژی و فعالیت ها، تحلیل اثرات آن بالای مردان، زنان، دختران و

پسران در نظر گرفته خواهد شد و مساعی فوق العاده یی را در جهت بهبود وضعیت زنان در جوامع و موسسات عدیده، بکار خواهد بست.

(هـ) مفاد محلی : طرفین طور اخص سعی و تلاش خواهند نمود تا در برنامه ریزی فعالیت های این موافقتنامه شمولیت و فراهم نمودن خدمات در سطح ولایات مدنظر گرفته شود. طرفین تمام طرق ممکنه را به شمول استفاده از متخصصین سکتوری، کارمندان برنامه ساحوی اداره انکشاف بین المللی امریکا (در تیم های بازسازی ولایتی یا PRT) و سایر همتا های فعال در محلات ، بکار می بندد تا تامین گردد که فعالیت ها میتواند مستحقین را در سطوح محلی و ولایتی تحت پوشش قرار دهد.

(و) جهت یابی به نتایج : طرفین توافق مینمایند که مشترکاً از سیستم ها و امکاناتی استفاده نمایند که به کمک آن پرسونل و همتا ها بتوانند برنامه ها را طور مؤثر و مثمر تنظیم و اداره نمایند. قابلیت تنظیم سیستم ها و ساختار ها در صورت لزوم، طرفین را قادر خواهد نمود تا نتایج را در محدوده زمانی توافق شده، بدست آورند.

(ز) همکاری : همکاری نزدیک با همتا های انکشافی طرفین را قادر خواهد ساخت تا به اهداف و مرام های مشترک شان طوریکه درین موافقت نامه درج گردیده نایل گردند. اقدام متذکره شامل همکاری با موسسات تمویل کننده و سازمان های قرض دهنده و مؤسسات غیرحکومتی در افغانستان میباشد.

(ح) شفافیت و حسابدهی : طرفین موافقه مینمایند تا معیارات و مقرراتی را پیروی کنند که بتواند شفافیت و حسابدهی را تأمین نماید. طرفین تلاش خواهند ورزید تا بصورت صادقانه ، آزاد و مستقیم با تمام شرکا همکاری نمایند.

فقره 6. 3. اجرا و تعهد فرعی و پرداخت وجوه کمک بلاعوض: در قسمت پرداخت هاییکه به تأسی ازین موافقت نامه صورت میگیرد، متهب بعد از ایفای شرایط قبل از پرداخت مندرج در فقره 5. 1توافق مینماید که اداره انکشاف بین المللی امریکا میتواند وجوه مندرج در فقره 3. 1. (الف) را بدون نیاز به منظوری یا اخذ موافقت های دیگر، بصورت فرعی اجرا، تعهد و یا پرداخت نماید، اعم از حالاتیکه چنین استفاده مصارف ناشی از اسعار خارجی ویا داخلی را حسب توضیحات ضمیمه شماره 2 در بر گیرد ویا نگیرد، (احکام نمونوی) ، مشروط برینکه اقدامات و پرداخت های متذکره طبق شروط و مندرجات ضمیمه شماره 1 صورت گیرد. اداره انکشاف بین المللی متهب را در مورد پرداخت های مستقیم به تأسی ازین موافقت نامه به صورت دوره یی مطلع ساخته، مبالغ و مقاصد چنین پرداخت ها را ارائه مینماید. باوجود آن، منظوری قبلی متهب در قسمت تمام پرداخت های وجوه کمکی بلاعوض که مستقیماً به متهب صورت میگیرد لازم است، طور مثال تمویل قراردادهای کشور میزبان که متهب آنرا برای حصول اهداف و نتایج مجاز گردانیده باشد.

ماده هفتم : مواد متفرقه

فقره 7. 1 . ارتباطات و مکاتبات: هر نوع اطلاعیه، درخواست، اسناد یا دیگر انواع ارتباط میان طرفین شامل این موافقت نامه طور کتبی و یا ذریعه تلگرام، تلی فکس و یا کیبل صورت میگیرد و با تحویل آن به آدرس ذیل ، طوری پنداشته خواهد شد که فرستادن و یا تسلیمی آن توسط طرف مقابل بصورت قانونی صورت گرفته است:

به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا:

آدرس پستی:
دفتر رئیس
اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا
عمارت مقابل سفارت ایالات متحده امریکا
جاده مسعود بزرگ
کابل ، افغانستان

به متهب:

آدرس پستی:
رئیس دفتر وزیر مالیه
جمهوری اسلامی افغانستان
پشتونستان وات، کابل

فکس: 0093-20-2103258

تمام ارتباطات به لسان انگلیسی بوده مگر اینکه طرفین کتباً طور دیگری توافق نمایند. آدرس های فوق با ارسال اطلاعیه به جانب مقابل، تغییر یافته میتواند.

فقره 7. 2. نماینده گان:
(الف) برای تمام اهداف مربوط به این موافقت نامه، مقام وزارت مالیه و یا سرپرست آن از متهب نمایندگی خواهد کرد. صلاحیت وزیر مالیه در رابطه به تعدیل این موافقت نامه و سایر مسئولیت های وزارت مالیه طوریکه در ضمیمه شماره 1 درج گردیده به شخص دیگر خارج از وزارت مالیه تفویض گردیده نمیتواند. وزارت مالیه بدینوسیله صلاحیت نمایندگی از متهب را به مراجع ذیل واگذار مینماید: (1) به مقام وزارت معارف در قسمت همآهنگ نمودن و تطبیق برنامه های مربوط به تعلیمات طوریکه در ضمیمه شماره 1 درج گردیده (به استثنای تحصیلات عالی)، (2) به مقام وزارت تحصیلات عالی در قسمت همآهنگ نمودن و تطبیق برنامه های مندرج در ضمیمه شماره الف در ارتباط به تحصیلات عالی. (3) به مقام وزارت صحت عامه در قسمت هماهنگ نمودن و تطبیق فعالیت های مندرج در ضمیمه شماره 1 در ارتباط به موضوعات ضحت . رئیس دفتر انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا برای افغانستان و یا سرپرست آن از اداره اخیر الذکر نمایندگی خواهد کرد. هر نماینده میتواند طی ارائه اطلاعیه کتبی نمایندگان اضافی را برای تمام مقاصد مربوط به مسئولیت های هر کدام ، تعیین و معرفی نماید.

(ب) اسامی نماینده گان متهب همراه با نمونه امضای شان به اداره انکشاف بین المللی امریکا ارائه خواهد شد و اداره متذکره میتواند اسناد امضاء شده توسط چنین اشخاص را بحیث اسناد معتبر و منظور شده در قسمت تطبیق این موافقت نامه قبول نماید، که اعتبار آن الی زمان دریافت اطلاعیه کتبی مبنی بر ابطال صلاحیت آنها، نافذ میباشد.

فقره 7. 3. ضمیمه احکام نمونوی یا ستندرد : (ضمیمه شماره 2) با این موافقت نامه ملحق و جز این موافقت نامه را تشکیل میدهد.

فقره 7. 4 . لسان موافقت نامه : این موافقت نامه در هر دو لسان دری و انگلیسی ترتیب و در صورت بروز ابهام و تناقض بین دو نسخه ، نسخه انگلیسی از ارجحیت بر خوردار میباشد.

در گواهی بر این موافقتنامه، حکومت ایالات متحده و متهب، از طریق نماینده گان ذیصلاح خود آنرا در تاریخ مندرج در قسمت فوقانی این موافقت نامه، عقد نمودند.

ایالات متحده امریکا	جمهوری اسلامی افغانستان
توسط:	توسط:
_____	_____
انورالحق احدی وزیر مالیه	الونزو – ال – فولگام رئیس اداره انکشاف بین المللی برای افغانستان

ضمیمه شماره (۱)
شرح تفصیلي

I. مقدمه

فعالیت ها و نتایج متوقعه از وجوه تعهد شده تحت این موافقتنامه در این ضمیمه شرح میگردد. هیچ یک از مندرجات این ضمیمه بحیث تعدیل تعریفات یا شروط موافقتنامه پنداشته نمی شود.

II. پس منظر:

الف: حالت موجوده در سکتور صحت

حالات صحی افغانستان یکی از خرابترین حالات صحی جهان محسوب میگردد. بلندترین میزان وفیات و معلولیت در اطفال و مادران در زمان ولادت دیده میشود. در میزان بلند وفیات مادران(1600 واقعه در فی 100000 ولادت های زنده) اطفال کمتر از یکسال (115 واقعه فی 1000 ولادت) و اطفال بزرگتر از یکسال (172 واقعه فی 1000 ولادت زنده) تغییرات کمی رونما گردیده است. بلند بودن میزان سوتغذی مزمن و موسمی و امراض انتانی بدرجه قابل ملاحظه در وفیات و معلولیت های متذکره دخیل میباشد.

با وجود اینکه در عده یی از ساخات پیشرفت های بمیان آمده اند، صحت مادران در نتیجه عوامل فرهنگی و قلت ظرفیت در سیستم های صحی یکی از ساحات بیشترین خطر محسوب میگردد. در مجموع، تعداد زنانی که مراقبت قبل از ولادت آنها صورت میگیرد و در مرکز مجهز ولادت توسط قابله آموزش دیده ولادت طفل آنها صورت میگیرد، هنوز هم کم است. در سال 2003 میلادی، 16 درصد خانم های حامله اقلاً یکبار مشوره و مراقبت قبل از ولادت را از دوکتوران، نرسان، ویا قابله ها دریافت نموده اند. بهمین منوال، 88 فیصد ولادت ها در افغانستان در منازل صورت گرفته که 85 فی صد آن توسط قابله های غیر ماهر صورت گرفته است. عدم کارکنان اناث صحی بحیث مانع عمده کاهش میزان وفیات مادران وسایر موضوعات مربوط به صحت ولادی دانسته شده است. میزان تولدات در افغانستان 6.8 طفل بوده که یکی از بلندترین میزان های جهان بشمار میرود. معلومات و میزان استفاده از میتود های مدرن جلوگیری از ولادت به سطح پائین قرار دارد. بتاسی از سروی کلستر با شاخص های متعدد که توسط یونیسف در سال 2003 صورت گرفت، صرف 29 درصد زنان متاهل که کمتر از 50 سال عمر دارند، درمورد میتود های بتاخیر انداختن حمل معلومات دارند و صرف ده فیصد گروپ متذکره فعلاً یکی از میتود های جلوگیری از حمل را مورد استفاده قرار میدهد.

وقوع امراض انتانی کما کان یکی از مشکلات عمده افغانستان میباشد. اسهالات، امراض قابل جلوگیری توسط واکسیناسیون، ملازیا و لشمانیا به ملیون ها شخص را مصاب میسازد و توبرکلوز هنوز هم یکی از خطرات جدی برای افغانستان محسوب میگرد د، چناچه 71 هزاز واقعات فعال آن وجود دارد که منجمله 68 در صد آن اشخاص بین سنین 15 الی 44 ساله میباشد. قابل نگرانی است که 75 درصد واقعاتی که تقشع آن در معاینات میکروسکوپیک توبرکلوز مثبت میباشد، زنان اند. میزان وفیات سالانه توبرکلوز تخمیناً 20 هزار میباشد. زنده گی در شرایط ازدحام و عدم دسترسی به تسهیلات صحی مخصوصاً عدم دسترسی خانم ها به تداوی کافی موانع مهمی را در کنترول توبرکلوز در افغانستان بمیان آورده است.

مانند اکثر کشور های که در مرحله بعد از منازعات قرار دارد، در افغانستان نیز وقوعات امراض قابل جلوگیری توسط واکسیناسیون، زیاد میباشد. با وجود اینکه وزارت صحت عامه بعد از سقوط طالبان در جهت دسترسی خدمات معافیتی به نفوس معروض به خطر مساعی پیگیری را انجام داده است، اما باز هم افغانسان یکی از پنج کشوری میباشد که تایپ وحشی ویروس پولیو را محو ننموده است. در سال 2003 هفت واقعه پولیو و الی الحال 3 وافعه در سال 2004 میلادی کشف گردیده است. پوشش واکسین دیفتری، سیاه سرفه، و تیتانوس (دی پی تی 3) 54 فیصد میباشد. سرحکان باعث 35 هزار واقعه مرگ اطفال کمتر از 5 سال را سالانه سبب میگردد. 26 فیصد واقعات وفیات نوزادان بنا بر تیتانوس، میباشد که سالانه در حدود 10 هزار واقعه آن گزارش میگردد.

سیستم های صحی بخصوص زیر بنای فزیکی ، ظرفیت موسسات و قوای بشری آن در جریان چندین سال جنگ های مخرب از پا در افتاده است. یکی از عواقب عمده 23 سال منازعات و کشمکش های داخلی که بر تمام سکتور های اجتماعی بشمول صحت تاثیر داشته است، عبارت از مهاجرت پرسونل آموزش دیده و مسلکی صحی میباشد. عده زیادی از کارکنان واجد اوصاف لازم، کشور را ترک و یا خود قربانی جنگ گردیدند. بر علاوه از دست دادن پرسونل شایسته و مسلکی صحی، اختلال و پائین بودن کیفیت برنامه های تعلیمی طبی، نرسنگ و قابله ها مشکلات مربوط به قوای بشری سکتور صحی را افزایش بیشتر داده و سکتور متذکره دسترسی محدودی به خدمات موثر صحی دارد. طبق ارزیابی منابع ملی صحت در افغانستان (در برج دسامبر سال 2003 میلادی) تعداد دوکتوران عبارت از 0.1 فی هزار مردم میباشد که این بمقایسه تمام کشور های دیگر روبه انکشاف (یک نفر دوکتور طب فی 1000 مردم)کمتر است. در تمام کته گوری های کارکنان ماهر صحی، افغانستان 0.3 کارکن صحی فی هزار مردم دارد که در مناطق مختلف دهاتی از 0.8 در بلخ تا 0.1 در ارزگان تفاوت مینماید.

یکی از نگرانی های بخصوص در افغانستان عبارت از قلت کارکنان صحی طبقه اناث میباشد در کشور متذکره زنان بصورت سنتی از دریافت خدمات صحی از کارکنان ذکور آن منع میگردند. باز هم بتاسی از ارزیابی منابع ملی صحت در افغانستان، 605 دوکتور90 دوکتور متخصص، 467 قابله و 566 نرس طبقه اناث درین کشور وجود دارد. نسبت عمومی میان مردان وزنان در کارکنان صحی 3 بر 1 میباشد. معهذا، تحلیلات مفصلتر وانمود میسازد که عدم توازن در ولایات حتی بیشتر میباشد. در ولایت نورستان در زمان اجرای ارزیابی متذکره یک کارکنان اناث موجود بود که نفوس آن 110700 میباشد که نسبت بین کارکنان ذکور و انات 1 بر 43 میگردد اما در ولایت هرات حالت نسبتاً خوبتر است که نسبت متذکره 1 بر 2 میباشد.

1. مساعی دولت:

با وجود یک سلسله چالش های هیبت انگیز، وزارت صحت عامه از سال 2001 میلادی بدین سو پیشرفت های قابل ملاحظه در سکتور صحت داشته است. باید اعتراف نمود که عده از پیشرفت های متذکره مستقیماً سبب کاهش در سه شاخص عمده صحی ، وفیات مادران و اطفال خورد تر از 5 سال نگردیده اند. با آنهم، شواهد نشان میدهد که اگر وزارت صحت عامه به انکشاف سیستم های منجمنت (تنظیم) امور داخلی ادامه دهد، و کیفیت و دسترسی به خدمات اساسی و تدابیر وقایوی صحی را به نیازمندترین اشخاص بهبود بخشد، شاخص های متذکره بهبود خواهند یافت. مثلاً در سال 2002 میلادی، 11 میلیون طفل بین شش ماه و 12 سال در مقابل سرخکان واکسین گردیدند و در سال 2003 میلادی، 5 میلیون طفل بین عمر 9 ماه الی

59 ماه واکسین گردید. تا حال، کمپاین های امحا پولیو بیشتر از 6 میلیون طفل کمتر از 5 سال را تحت پوشش قرار داده است ودر نتیجه تعداد واقعات تایپ وحشی ویروس پولیو از 27 واقعه در سال 2000 میلادی به هفت واقعه در سال 2003 میلادی کاهش نموده است. سه واقعه پولیو از اخیر سال 2003 میلادی تا حال گزاش شده است. گرایشات اپیدیمولوژیک متذکره خاطر نشان ساخته میتواند که افغانستان در مرحله نهایی و مهمترین قدمه توقف تایپ وحشی ویروس پولیو قرار دارد که برای رهایی افغانستان از ویروس متذکره لازم میباشد. مساعی ملی مبنی بر فراهم نمودن معافیت بر علیه تیتانوس تقریباً 3200000 زنان سنین ولادت را تحت پوشش قرار داده است که تقریباً 64 درصد نفوس مورد هدف با دو دوز ، واکسین گردیده است.

هدف از برنامه ملی صحت و سرمایه گذاری عامه که توسط وزارت صحت عامه به وزارت مالیه در جنوری سال 2004 میلادی ارائه گردید، عبارت از کاهش میزان بلند وفیات و معلولیت ها بخصوص در میان زنان و اطفال میباشد که از طریق انکشاف خدمات عادلانه، موثر و مثمر صحی تطبیق میگردد و مشکلات متقدم صحی و تغذیوی از طریق ارتقای ظرفیت قوای بشری در جهت رسانیدن خدمات لازمه صحی، مورد توجه قرار میگیرد.

هدف وزارت صحت عامه عبارت از گذاشتن اساس برای مراقبت صحی منصفانه برای مردم افغانستان، بخصوص زنان و اطفال میباشد که از طریق ارتقای ظرفیت مبنی بر تعیین محتوی، جهت و حدود کاری تمام مراجع ذیدخل ، انکشاف و تطبیق پلان های ستراتیژیک و انسجام اقدامات سکتور صحی با استفاده اعظمی از منابع محدود، نظارت ، تنظیم امور و نماینده گی از سایرین و جمع آوری و استفاده از معلومات بمنظور اتخاذ تصمیم بتاسی از مدارک تطبیبق میگردد.

وزارت صحت عامه دارای دو معیین بوده که یکتن مسئول عرصه های تخنیکی و دوم آن مسئول امور اداری میباشد. چهارریاست عمومی موجود است که عبارت اند از ریاست عمومی پالیسی و پلانگذاری، مراقبت صحی، ارتباط ولایتی، و اداری میباشد. تمام روسا به استثنا رئیس عمومی اداری تحت اثر معینیت تخنیکی میباشد. تصامیم عمده توسط بورد اجرائیوی آنوزارت مورد تدقیق قرار میگیرد.

وظایف عمده وزارت صحت عامه عبارت از تعیین پالیسی های عمومی صحی، و انسجام بحشیدن به فعالیت های سکتور صحی در افغانستان در تمام سطوح سیستم صحی میباشد. وزارت صحت عامه گروپ مشورتی صحت و تغذی را تاسیس نموده تا فعالیت های تطبیق کننده گان ، تمویل کننده گان و ترتیب کننده گان پالیسی را هماهنگ نمایند. موضوعاتی که در گروپ مشورتی تصویب میگردد، به بورد اجرائیوی جهت منظوری نهایی فرستاده میشود. بورد اجرائیوی تحت ریاست مقام وزارت صحت عامه فعالیت نموده و متشکل از دو معیین، و چهار رئیس عمومی میباشد. منظوری های بورد اجرائیوی از طریق کمیسون ملی انسجام تخنیکی ، به جوانب مربوط و همتا ها فرستاده میشود.

جهت تامین انسجام موثر به سطح کشور و ولایات، وزارت صحت عامه ، اداره کمک های بلاعوض و قرار داد ها را که تحت اثر رئیس عمومی پالیسی و پلانگذاری فعالیت مینماید، تاسیس نموده است.اداره متذکره دارای وظایف چهارگانه ذیل است:

- کمک در توسعه پوشش خدمات اساسی صحی
- تقویه نقش نظارتی وزارت صحت عامه در سکتور صحت تا تامین گردد که اولویت های وزارت متذکره و پالیسی های آن تطبیق میگردد.
- توحید مساعی تمویل کننده گان کمکها، جوانب مربوط و انجو ها در سیستم صحی
- ارتقا ظرفیت کاری وزارت صحت عامه تا با جوانب مربوط در تامین موثریت و مثمریت اشتراک امور سکتور عامه و خصوصی، به صورت موثر فعالیت نماید.

ادارات و دوایر ارتباطات ولایتی صحی در جهت تامین هماهنگی هر چه بیشتر با ادارات ولایتی، با کمسیون های انسجام امور صحی 32 ولایت همکاری مینمایند. رئیس صحیه ولایتی ریاست جلسات کمسیون انسجام امور صحی ولایت مربوط را بعهده داشته و سازمانهای غیر دولتی و وزارت های مربوط در آن اشتراک می ورزند.

وزارت صحت عامه در برنامه سرمایه گذاری عامه در عرصه های صحت و تغذی (سالهای 1383 الی 1385) شش اولویت را تشخیص نموده که باید جهت بهبود حالات عمومی صحی نفوس افغانستان مورد توجه قرار گیرد. الویت های متذکره عباتند از:

- کاهش سطوح بلند وفیات اطفال و نوزادان از طریق کاهش وقوع امراض قابل وقایه توسط واکسیناسیون، اسهالات، و انتانات حاد طرق تنفسی
- کاهش میزان وفیات مادران (1600 واقعه فی 100000 تولدات زنده)
- توجه به میزان بلند سو تغذی و آفات ناشی از قلت مایکرو نوترینت ها
- مجادله به شیوع بلند امراض ساری ،بخصوص توبرکلوز ، ملاریا، لشمانیا، و امراض مقاربتی جنسی، و جلوگیری از تزئید در شیوع ایچ آی وی و مرض ایدس
- تقویه توزیع منصفانه خدمات صحی با کیفیت
- انکشاف سرمایه بشری جهت تطبیق موثر و مثمر خدمات صحی در تمام سطوح سیستم صحی

به نظر وزارت صحت عامه، تمویل کننده گان کمک ها و جوانب همکار در سکتور صحی، مشکل عمده در راستای توجه به موضوعات متذکره، عبارت از قلت حاد دسترسی به خدمات اساسی صحی در اکثریت نقاط کشور بخصوص در نوای دهاتی میباشد. دولت متعهد به بهبود کمیت و کیفیت تسهیلات صحی و تامین رسانیدن مجمع خدمات اساسی صحی به تمام اتباع کشور در خلال سه الی هفت سال آینده بدون در نظرداشت محل سکونت، جنسیت، و یا موضوعات قومی میباشد.

دولت و همتا های بین المللی آن تصدیق مینمایند که یک سلسله پالیسی ها و اصلاحات سیستماتیک باید در وزارت صحت عامه بمیان آید تا سیستم قوی تر منابع بشری و تمویل مراقبت صحی بمیان آید که مشتمل بر پوشش مصارف مجمع خدمات اساسی صحی میباشد. در جریان سیستم عدم تمرکز خدمات صحی، وزارت صحت عامه وظایف و مسئولیت های مقامات صحی مرکزی و ولایتی را تعیین خواهدنمود.

وزارت صحت عامه نقش مهمی را در انسجام فعالیت ها میان ادارات ملل متحد، سازمان های غیر دولتی ، و سایر تمویل کننده گان کمک ها در عرصه صحت، بخصوص در نواحی روستایی داشته است. با آنهم، اردیاد تمرکزبه نواحی شهری بعد از بهبود قابل ملاحظه دسترسی نفوس روستایی به خدمات با کیفیت، پیش بینی میگردد. همچنان، در حالیکه تمرکز به مجمع خدمات اساسی صحی کما کان اولویت میباشد، وزارت صحت عامه پالیسی ها و فعالیت های را هماهنگ مینماید که نقش شفاخانه های کشور را تعیین و تقویه خواهد نمود.

2. حمایه خارجی:

بر علاوه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا، سه تمویل کنننده عمده بین المللی وزارت صحت عامه را حمایه مینمایند که عبارت اند از: کمسیون اروپایی، بانک جهانی و اداره همکاری بین المللی جاپان (جایکا). اتحادیه اروپا و بانک جهانی در رسانیدن مجمع خدمات اساسی صحی کمک مینمایند. کمسیون اروپایی فعلاً 36.5 میلیون Euro را بشکل کمک های بلاعوض به سارمان های غیر دولتی بمنظور خدمات اساسی صحی به 4.6 میلیون مردم در 9 ولایت کشور فراهم میکند. سازمان های غیر دولتی که از بانک جهانی پول دریافت میکنند، خدمات متذکره را به هشت ولایت فراهم میکنند. همچنان وزارت صحت عامه را در تطبیق خدمات اساسی صحی در سه ولایت کشور کمک میکنند. دو مرجع تمویل کننده متذکره، کمک های تخنیکی اداری (منجمنت) را در ادارات مرکزی و ولایتی وزارت صحت عامه فراهم میکنند. اداره همکاری بین المللی جاپان به پوهنتون طبی کابل کمک و نیز به اسنتیوت ملی توبرکلوز کمک مینماید. سرمایه گذاری بانک جهانی در عرصه صحت در افغانستان از سپتامبر 2003 میلادی الی سپتامبر 2006 میلادی تخمیناً 59.6 میلیون میباشد. عرصه های اساسی کمک های بانک جهانی عبارت از فراهم نمودن مجمع خدمات اساسی صحی، ونیز فراهم نمودن فرنیچر برای کلکنیک های جدید التعمیر و مساعدت تخنیکی به مرکز آنوزارت میباشد.

3- خلص مشکلات عمده سکتور صحت

موانع عمده سکتور صحت عموماً بشکل قلت ظرفیت های بشری و اداری، اعم از مشکلات مربوط به کیفیت، مهارت و نوع کارکنان و محل کار آنها تصنیف میگردد. به عبارت ساده کارکنان صحی بویژه آنهایی که مراقبت مستقیم از مردم بعمل می آورند، به حدکافی وجود ندارند. بصورت عموم، صرف 50 فیصد مردم به محلی دسترسی دارند که در آن خدمات صحی اساسی با کیفیت را دریافت نموده بتوانند. مشکل عمده دستیازی به پوشش وسیعتر عبارت از قلت فراهم کننده گان خدمات صحی واجد شرایط و تحت نظارت میباشد.

بر علاوه عدم موجودیت کارکنان صحی به تعداد کافی برای تامین نیازمندهای نفوس کشور، مسایل فرعی متعددی بخصوص قلت کارکنان اناث در ساحات روستایی در مشکلات ظرفیت بشری شامل میباشد. موسساتی که کارکنان صحی اناث را آموزش میدهد، و سیستم های حمایوی مشاغل آنها بعد از فراغت در خلال 23 سال گذشته به خرابی گرائیده است. همچنان، اشتراک جوامع ، کیفیت تسهیلات صحی، خدمات حمایوی اداری(بخصوص در عرصه مخایرات، تکنالوژی معلوماتی و لوجستیک) و نظارت حایز اهمیت مقدم میباشد تا از کیفیت اطمینان حاصل و ار اجراات افراد و سیستم ها نظارت و مراقبت بعمل آید.

افغانستان در استخدام، ترینگ و بکار گماشتن تعداد کافی کارکنان صحی به ساحاتی که ضرورت در آن بیشترین است (نواحی روستایی) مشکل دارد. اکثریت دوکتوران بخصوص

دوکتوران اناث در مناطق شهری باقی میماند در حالیکه نیازمندی در ساحات روستایی بیشتر است. بناً اکثریت چوامع روستایی خدمات کافی را بدست نمی آورند. مدارک وانمود میسازد که توزیع غیر متوازن کارکنان صحی از نظر جنسیت سبب متاثر شدن دسترسی زنان به خدمات میگردد که طبقه اخیر الذکر به خدمات اساسی بیشترین نیاز را دارند.

قلت کارکنان آموزش دیده به کمبود عرضه ارتباط دارد. موسسات تعلیمی بخصوص موسسات نرسنگ و قابله گی در جلب تعداد کافی کاندیدان واجد شرایط مشکلات دارند. تعداد زیادی از درخواست کننده گان شمولیت در موسسات اخیر الذکر واجد شرایط لازم و دارای سطح سواد کافی برای شمولیت و اکمال تحصیلات نمی باشند. قلت کاندیدان واچد شرایط مستقیماً مربوط به اختلال طویل المدت در سیستم های تعلیمی ابتدائیه و ثانوی ، پائین بودن میزان سواد، و دسترسی ضعیف زنان به تعلیمات اساسی میباشد.

همچنان افغانستان سیستم قوی تعلیمات قبل از کاریابی را ندارد. انستتیوت علوم صحی مسئول فراهم نمودن آموزش به تمام کارکنان صحی افغانستان به استثنای کارکنان صحی محلی و دوکتوران میباشد. قلت زیر بنای فزیکی در انستتیوت متذکره همچو لیلیه های اناث و لابراتوار های مجهز و صنوف درسی باعث گردیده است تا کمیت و کیفیت فراغت قابله ها، نرسان و تکنیشن های لابراتوار مورد نیاز سیستم صحی را متاثر نماید. بر علاوه مسایل متذکره در مورد زیر بنا، استادان و معلمین انستتیوت متذکره از عدم تجدید معلومات و مهارت های خود رنج میبرند.

بر علاوه مشکلاتی که در استتیوت فوق الذکر در عرصه تعلیمات قبل از کاریابی مشهود است، افغانستان ظرفیت اجرای برنامه های آموزشی را در جریان اجرای وظایف کارکنان برحال ندارد. در عصر حاضر،برنامه های اخیر الذکر توسط موسسات غیر دولتی به پیش میرود که آنها بنماینده گی از وزارت صحت عامه برای مدت معینه جهت فراهم نمودن آموزش به کارکنان صحی عقد قرار مینماید. در حالیکه مساعی فوق الذکر مشکلات کوتاه مدت را رفع نموده ، با این میتود نمی توان ظرفیت فراهم نمودن آموزش را در وزارت صحت عامه ویا سایر موسسات دولت انکشاف داد.

امور قابل ملاحظه یی در ارتباط به سیستم های منابع بشری افغانستان انجام یافته است. اما سیستم های متذکره بخصوص در سطح ولایات هنوز هم در حالت رشد اند. برای تعداد محدودی از کارکنان صحی ، شرح وظایف ویا معیارات اجراات وظیفوی بازتاب دهنده مسئولیت های موجوده آنها، ترتیب گردیده است. در ارتباط با شرح وظایف قابل یاد آوری است که سیستم های حمایوی برای اجرای بررسی های عینی از اجراات در جهت بهبود کار آیی کارکنان وجود ندارد. عدم اسناد مبنی بر شرح وظایف و پالیسی های واضح برای ارزیابی اجراات ممکن سبب تاثیر سو بر کارکنان اناث گردد بخصوص آنانی که قبلاً ذریعه قید صلاحیتها توسط عوامل سنتی با سوپروایزر های طبقه ذکور متضرر گردیده اند.

فعلاً ارزیابی اجراات یا موجود نیست و بحیث مهر رابری از آن استفاده بعمل می آید و یا اینکه بشکل جزایی از آن استفاده بعمل می آید و به اجرای امور محوله ربطی ندارد. حادثه اخیر باعث گردیده تا از آن میتود ها و سیستم های مبنی بر اجرای نظارت استفاده بعمل آید که در بهبود اجرای وظایف رول ندارد. کمبود منابع اکثراً از اجرای نظارت منظم و د ورانی جلوگیری مینماید. محدودیت معلومات و مهارت های تخنیکی ناظرین اکثراً باعث میگردد تا ظرفیت آنها مبنی بر اتخاذ اقدامات فرا تر از میتود های مجازاتی، مقید گردد و از همکاری با

پرسونل در جهت تعیین دروس های آموخته شده ، و اعمال اصلاحات در پلان های کاری به اساس مدارک برای بهبود اجراات ، عاجز باشند.

افغانستان در حالت عدم تمرکز سیستم صحی خود میباشد که ذریعه آن صلاحیت بیشتر به ادارات صحی ولایتی داده میشود. مسئولین ولایتی مسئولیت های بیشتری مبنی بر انسجام بخشیدن به تطبیق فعالیت ها را در ولایات خود دارد، در حالیکه مرکز وزارت نقش ترتیب دهنده پالیسی و انسجام بخشیدن به امور را خواهد داشت. وزارت صحت عامه در هردو سطح متذکره، با ظرفیت جدید فعالیت مینماید و نقش های جدید آن مستلزم مساعدت های تخنیکی جهت تامین فعالیت موثر بشکل تدریجی میباشد.

وزارت صحت عامه نمی تواند تصامیم را به اساس مدارک اتخاذ نماید زیرا معلومات قابل اعتماد را صرف به پیمانه کمی در عرصه های اپیدیمولوژی، تحقیقات عملیاتی و پالیسی کشور در اختیار دارد. سروی کلستر با شاخص های متعدد معلوماتی را درمورد وقوع و شیوع اسهالات، امراض انتانی، انتانات حاد طرق تنفسی، حامله گی و احصائیه های صحت تناسلی فراهم مینماید. سروی متذکره در مورد سلوک مبنی بر دریافت خدمات صحی، فراهم کننده گان و طرز برخورد جامعه محل معلومات فراهم نمی نماید. نه تنها اینکه معلومات اخیر الذکر وجود ندارد، بلکه افغانستان ظرفیت اجرای همچو تحقیقات ر ا نیز ندارد.

با وجود مساعی جدی مبنی بر احیای زیر بنایی صحت در افغانستان، قسمت قابل ملاحظه از نفوس هنوز دسترسی عاجل به مرکز صحی ندارند. فعلاً تقریباً 50 فیصد نفوس از مراکز صحی، شفاخانه ولسوالی یا ولایتی به اندازه چهار ساعت پیاده روی فاصله دارند.

در جریان اعمار مجدد افغانستان، وزارت صحت عامه مجمع خدمات اساسی صحی را معرفی مینماید که نسبت به خدمات زمان گذشته، جنبه بیشتر وقایوی دارد. انتقال از شیوه تداوی به شیوه وقایوی در سیستم صحی ویا برای مراجعین صورت نگرفته است. تعلیمات صحی ویا تعلیمات مراجعین کم یا وجود ندارد. اموری که انجام می یابد به شکل گروپ وار بوده و بشکل نظری ومیتودی که کارکنان صحی به آن خوبتر تسلط دارد، ارائه میگردد. قلت معلومات ، تعلیمات و ارتباطات ، و کمبود مواد ارتباطی مبنی بر تغیرات در سلوک موجود است و ظرفیت ارتقا آنها در خلال زمان لازم معدوم است.

از آنجائیکه مجمع خدمات اساسی صحی فعلاً در تقریباً 50 در صد کشور فراهم میگردد، سیستم های که کیفیت خدمات را ارزیابی مینماید، باید ایجاد گردد. علاوتاً سیستم های مبنی بر بررسی فعالیت سیستم صحی باید بمیان آید.

<u>ب: سکتور تعلیمی – حالت موجوده</u>

در سال 2002 میلادی، کمسیون عالی رتبه یی متشکل از متخصصین ورزیده افغانی، بدعوت یونسکو تدویر گردید تا پالیسی های تعلیمی و پیشنهادات مبنی بر قانون اساسی جدید را تسوید نماید. سفارشات کمسیون مشتمل بر حق مبنی بر تامین تعلیمات آزاد برای تمام اتباع کشور بدون در نظر داشت جنسیت، قومیت، مذهب و لسان ، موجودیت نیاز مبنی بر رعایت توازن جغرافیایی در انکشاف تعلیمی، ترتیب پالیسی در مورد اداره تعلیمی، تربیه معلمین، زیربنای ملی پلانگذاری تعلیمی، تعلیمات غیر رسمی و آموزش از فاصله دور میباشد. متعاقباً در چهارچوب انکشافی ملی دولت انتقالی در ماه اپریل سال 2002 میلادی، بر فراهم نمودن

تعلیمات، بخصوص تعلیمات با کیفیت ، آموزش و تربیه معلمین، و تعلیمات حرفوی بحیث یکی از برنامه های اولویت تاکید صورت گرفت.

جهت تحقق نظر فوق، حکومت افغانستان سه عرصه ستراتیژیک را جهت مداخله تشخیص نمود:
الف: توسعه دسترسی و ارتقا کیفیت تعلیمات ابتدائیه و ثانوی در سرتاسر کشور
ب : بنا نمودن سیستم تعلیمات عالی طبق نیازمندی های اعمار مجدد افغانستان که باعث ایجاد زمینه های عواید و مشاغل جدید برای افغانها گردد و معیارات بین المللی در آن رعایت گردد
ج : توسعه دسترسی اتباع به تعلیمات حرفوی و غیر رسمی که با تقاضای مهارتها در اقتصاد کشور ارتباط نزدیک داشته باشد و تمرکز خاص در آن به بهبود فرصت های تامین معیشت مردم آسیب پذیر مانند بیوه زنان و معیوبین ، مهاجرین عودت کننده و بیجا شده گان داخلی، سربازان ملکی شده و جوانان بیکار صورت گیرد.

1- تعلیمات اساسی (ابتدائیه و ثانوی)
از زمان سقوط رژیم طالبان بدینسو، تعداد کثیری از متعلمین که بعضاً از خارج برگشت نموده اند، در مکاتب شامل گردیده اند. میزان شمولیت در مکاتب ابتدائیه دو چند گردیده است که تقریباً 4.8 میلیون اطفال در تعلیمات ابتدائیه و ثانوی شمولیت دارد و این رقم در تاریخ افغانستان بلندترین میباشد. عدم تطابق تعداد از لحاظ جنسیت به نصف کاهش نموده است.
تعداد معلمین به اساس یونسف در سال 2002 میلادی به هفتاد هزار تن میرسید و امروز طبق وزارت معارف، 50 در صد افزایش نموده یعنی به 105000 تن میرسد.

اما با وجود موفقیت های فوق الذکر، چالش های عدیده یی بنا بر 25 سال جنگ و تحولات موجود اند:

- صرف نصف اطفال بین سنین هفت الی چهارده فعلاً در مکاتب شامل اند و صرف 34 فیصد تعداد شامل شده اناث اند.
- .کمتر از نصف شاگردان صنف اول ، صنف پنجم را به اکمال میرسانند و در دختران حتی ربع آنها صنف پنجم را به پایه اکمال میرسانند. اطفال بنا بر دلایل مختلف در مکاتب شامل نمی شوند: مشکلات اقتصادی، مکلفیت های فامیلی، عوامل فرهنگی، پائین بودن کیفیت تدریس، و از همه مهمتر بخصوص در نزد دختران، دوری بیش از حد ویا عدم موجودیت مکاتب علت آن میباشد.
- هشتاد در صد مکاتب تخریب و یا ویران گردیده ووزارت معارف نیاز مبنی بر اعمار و یا بازسازی 3413 باب مکتب دیگر را در خلال هفت سال آینده دارد.
- وزارت معارف قلت 40000 معلم را تخمین مینماید.
- تقریباً بیشتر از 1.7 میلیون اشخاص جوان وجود دارد که عمر آنها بیشتر از سن صنف مربوط میباشد و تعداد زیاد آنها درمکاتب شامل نمی باشد ، و نیاز دارند تا با تطبیق برنامه های آموزش سریع غیر رسمی تحت پوشش قرار گیرند.
- تمام شاخص ها یا اندیکاتور های کیفیت تدریس در سطح پائین قرار دارند. کمتر از نصف معلمان از لیسه فارغ گردیده اند و معلمین از شیوه های کهن تدریس استفاده نموده و در مضمون درسی خود به قلت معلومات مواجه میباشند.

الف: مساعی دولت:
دولت افغانستان یکی از عاقدین اعلامیه حقوق بشر سال 1948 میلادی و معاهدات و سایر کنوانسیون های ملل متحد بوده و متعهد به تامین تعلیمات برای همه (یاEFA) میباشد. در

مطابقت با اصول (EFA) که در کنفرانس Jomtien در سال 1990 متعاقب چهارچوب اقدامات داکار ، نظر دولت است تا حصول اطمینان صورت گیرد که تمام اطفال از صنف اول الی نهم بصورت کامل و اجباری تعلیم می یابند.

دو وزارت در سکتور تعلیمات مسئولیت دارند. وزارت معارف و وزارت تحصیلات عالی. وزارت معارف مسئول تعلیمات ابتدائیه، ثانوی، حرفوی و تخنیکی و سواد اموزی میباشد و وزارت تحصیلات عالی مسئول تحصیلات عالی میباشد.

مقر مرکزی وزارت معارف دارایی 22 ریاست بوده که به پنج کته گوری تصنیف میگردد:

1- انسجام و کنترول
2- پلان، روابط بین المللی و اعمار
3- ساختار های منجمنت (تنظیم امور): پرسونل و اداری
4- ساختار های تحت سکتوری که متشکل از مدیریت های متعدد اختصاصی میباشد مانند تعلیمات ابتدایی، تعیلمات ثانوی، تعلیمات مسلکی و حرفوی، سواد آموزی، صحت ، تعلیمات اسلامی، و تعلیمات ساینسی
5- ساختار های پیداگوژیک : تربیه معلمین، ترجمه و تدوین (نصاب و کتب درسی)، مطبعه و نشرات ، تعلیمات از فاصله دور

هر یک از 32 ولایت دارای اداره معارف میباشد که مسئولیت تطبیق پالیسی های ملی و اجرای وجوه تخصیص شده توسط دولت مرکزی را دارا میباشد. ریاست های ولایتی معارف به مقام ولایت و وزارت معارف درمرکز حسابده میباشد. بر علاوه از ریاست های متذکره، به تعداد 535 مدیریت معارف به سطح ولسوالی ها وجود دارد.

مودل عمومی تشکیلاتی وزارت معارف عبارت از سیستم مرکزی میباشد که اکثریت صلاحیت تصمیم گیری درمرکز قرار دارد. جهت تشویق ابتکارات و قابلیت دوام امور، ضرورت است تا صلاحیت اتخاذ تصامیم و اجرای مصارف به ولایات ، ولسوالی ها و ادارات محلی تفویض گردد. همچنان ضرورت است تا نقش وزارت معارف از یک اداره فراهم کننده خدمات به مرجع ترتیب کننده پالیسی ، تنظیم کننده امور و نظارت کننده فراهمی خدمات، تغییر یابد.

درمورد تعداد واقعی کارکنان وزارت معارف در ادارات ولایتی، ولسوالی ها و مکاتب اسناد دقیقی وجود ندارد. تخمینات نظر به منابع آن تغییر مینماید که بدین سبب پروسه پلانگذاری امور قوای بشری و منابع مالی مشکل میگردد. قلت معلومات قابل اعتماد، مشکلات ظرفیت کاری، عدم وضاحت نقش ها و مسئولیت های ریاست های مختلفه ، کافی نبودن انسجام میان آنها بر مشکلات افزوده است. ظرفیت جذب وزارت محدود است. بتاسی از گزارش یونسف ، در سال 2003 میلادی، از جمله 250 میلیون دالری که بودجه ترتیب شده وزارت معارف بود، صرف 66.1 میلیون آن توسط تمویل کننده گان کمک ها فراهم گردید و وزارت توانست صرف 19.2 میلیون آنرا پرداخت نماید.

با وجود مشکلات فوق الذکر، وزارت معارف موفقیت های قابل ملاحظه یی را در آغاز مجدد سیستم معارف و در تزئید شمولیت متعلمین درمکاتب داشته است. موفقیت های اخیر الذکر بنابر تحرکیت زیاد و متعهد بودن وزارت معارف، رهبری استثنایی در عده یی از ریاست های کلیدی وزارت ، و همکاری باز و پذیرا با مشاورین بین المللی در جهت ارتقا ظرفیت کاری

میباشد. همچنان وزارت اقدامات تشویقی را اتخاذ نموده است که مشتمل اند بر تجدید نظر بر ساختار تشکیلاتی و معرفی اصلاحات پرسونل و اداری، و تاسیس میکانیزم هماهنگ سازی تمویل کننده گان برای انسجام برنامه تربیه معلمین.

ب: حمایه خارجی

دولت برای اجرای فعالیت های تعلیمی خود تقریباً هیچ بودجه ندارد و تقریباً کاملاً بر تمویل کننده گانی که به سکتور معارف کمک مینمایند، متکی میباشد. در میان تمویل کننده گان عمده دوجانبه و موسسات بین المللی که کمک های قابل ملاحظه در عرصه معارف فراهم میکنند، بانک جهانی، یو اس اید، یونسف، دانیدا، جایکا، جی تی زید، و بانک انکشاف آسیایی شامل میباشد.

سازمان های غیر دولتی بین المللی مانند موسسه سیف دی چلدرن ، کتولیک ریلیف سروسز، کمیته بین المللی نجات، و شبکه انکشافی آغا خان، مساعی تمویل کننده گان راجهت فراهم نمودن زمینه تعلیم برای اطفال که به مشکل قابل پوشش باشند و نیز برای کاهلان بیسواد از طریق مکاتب محلی، مکاتب دارالایتام، و مراکز آموزش مهارت ها تقویت مینمایند.

اما با وجود تمویل وجوه قابل ملاحظه توسط مراجع کمکی در اکثریت ساحات اولویت مانند اعمار وبازسازی مکاتب، طبع و توزیع کتب درسی ، ترتیب نصاب درسی، ارتقا ظرفیت موسسه، هنوز هم میان بودجه ملی و وجوه قابل دسترس، خلای تمویلی وجود دارد.

بانک جهانی مستقیماً با حکومت افغانستان همکار میباشد. تمام وجوه تمویل شده توسط آنها به حکومت فعلاً بشکل کمک های بلاعوض بوده و دارای سه جز عمومی میباشد:

1- کمک های بلاعوض به مکاتب جهت بهبود کیفیت و انکشاف زیر بنا. این بخش به پنج ولایت تمرکز مینماید که عبارتند از: بامیان، لوگر، پروان، کاپیسا، و بدخشان.
2- ارتقا ظرفیت کاری و انکشاف منابع بشری: که مشتمل است بر تربیه معلمین، تربیه آمرین مکاتب و فراهم نمودن برنامه ارتقا ظرفیت کاری برای ادارات ولسوالی وولایتی
3- ترتیب پالیسی و نظارت و ارزیابی. بانک جهانی وزارت را در ترتیب نقشه های مکاتب و پلانگذاری مربوط به سیستم معلوماتی منجمنت معارف کمک خواهد نمود. همچنان بانک در ترتیب برنامه *تامین آینده افغانستان* که تحلیل مفصل نیازمندی ها واولویت های سکتور تعلیمی در آن درج میباشد، کمک نموده است. نماینده بانک جهانی یکی از اعضای بنیاد گذار برنامه تعلیمات معلمین میباشد که در برنامه اخیر الذکر گروپی از تمویل کننده گان با اداره تربیت معلمین وزارت معارف همکاری مینمایند تا پالیسی ها، پلان ستراتیژیک و چارچوب انسجام برنامه تربیت معلمین را در افغانستان ترتیب نمایند.

در حالیکه مساعی یونسف بیشتر متمرکز به تربیه معلمین میباشد، اداره متذکره وزارت معارف را در توزیع تجهیزات و کتب درسی به تمام مکاتب در سرتاسر کشور مساعدت نموده است. توزیع یک هزار باب خیمه جهت تکافو نیازمندی های ناشی از شمولیت دختران به مکاتب، و تشخیص مکاتب نیازمند ترمیم، تعیین محلات مکاتب جدید، و ترتیب مشخصات معیاری در مورد اعمار مکاتب نیز از جمله فعالیت های اداره اخیر الذکر است. کمک مهم دیگر یونسف عبارت از تعیین چارچوب ایجاد نصاب تدریسی مدرن میباشد. کتب درسی عده یی از صنوف ابتدائیه به کمک همکاری تخنیکی کالج معلمین پوهنتون کولمبیا فراهم میگردد.

یونسف برنامه های آموزشی کوتاه مدت را برای تخمیناً 50000 معلم در مضامین هنر های لسانی، پیداگوژی ، و اطلاعات درمورد ماین های زمینی تدویر نموده است همچنان موسسه اخیر الذکر کتب رهنمای تریننگ را برای برنامه های تربیوی آینده معلمین ترتیب نموده است. یونسف عضو فعال برنامه تعلیمات معلمین میباشد.

کمشنری عالی ملل متحد در امور پناهنده گانUNHCR سروی زیر بنای فزیکی مکاتب را براه انداخت. گزارش آن بحیث اساس برای اعمار و ترمیم مکاتب کشور مورد استفاده قرار گرفت که اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در آن سهم عمده یی را ایفا نمود.

موسسه DANNIDA پنج ساحه اولویت را جهت حمایه تعلیمات ابتدایی در افغانستان تشخیص نموده است. عرصه های متذکره عبارتنداز: ترتیب نصاب، تربیه و پیشرفت معلمین، ایجاد مواد درسی (بشمول طبع و ترتیب کتب درسی) ، زیر بنای فزیکی و منجمنت و پلان گذاری کمک ها و ارتقا ظرفیت منجمنت . وجوه موسسه متذکره مشتمل بر مساعدت تخنیکی، حسب نیاز در ساحاتی مانند ترتیب موضوعات درسی، تعلیمات معلمین، و انکشاف و منجمنت میباشد.

موسسه جایکا مساعی بازسازی افغانستان را از طریق فراهم نمودن مساعدت به تلاش های مداوم یونسف و یونسکو و نیز از طریق تطبیق پروژه ها توسط قرار دادی های آن موسسه، حمایت نموده است. همچنان جایکا مکاتب موجوده اناث را ترمیم و مکاتب جدید را در زمره مساعی همه جانبه مبنی بر بهبود حالت زنان، روی دست گرفته است. موسسه متذکره وجوه تمویلی یونسکو را جهت فراهم نمودن آموزش به معلمین افغان در پاکستان و برای رشد سواد و تعلیمات خارج از نصاب درسی در افغانستان پرداخته است. علاوتاً جایکا در کمپاین "رجعت به سوی مکتب " یونسکو سهم گرفته و مشاورین تعلیمات را در وزارت معارف و در اداره سواد آموزی مقرر نموده است و نیز برنامه های دوستی جوانان را تشویق نموده است. موسسه متذکره در برنامه تعلیمات معلمین نیز حصه دارد.

بر علاوه، فعالیتهای کوچک مبنی بر تربیه معلمین توسط سازمان های غیر دولتی تطبیق و اداره میگردد. مثلاً موسسه BRAC بنگله دیش معلمین را در ولایات کاپیسا و پروان آموزش میدهد و موسسه بین المللی CARE و سیف دی چلدرن معلمین را در ولایات لوگر و بامیان و موسسه AKDN در ولایات بغلان و بدخشان مصروف فراهم نمودن تربیه معلمین میباشد. سازمان ISCECO (کشور های اسلامی) معلمینی را آموزش میدهد که مضامین اسلامی و عربی را در ولایات متخلفه تدریس مینمایند.

2 - تعلیمات حرفوی

با در نظر داشت خرابی اقتصاد و کاهش شدید منابع به کارکنان دولتی، افغانستان نیاز اشد به کارکنان ماهر دارد اعم از کارگران دارای مهارت های مبادی صنعتی و اشخاص مسلکی اداری. تحلیل برنامه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا و مساعی آن الی الحال نشان میدهد که نیاز برای کارکنان آموزش دیده در عرصه های زیربنای ساختمانی، صنعتی، تجارت، عدلیه ، صحت، زراعت، و نیز فعالیت و اداره انرژی ، آب، ترانسپورت، و مخابرات موجود است. اما هنوز برای تربیه اشخاص در مهارت های لازمه هر سکتور کدام سیستم افغانی وجود ندارد و کمک تمویل کننده گان نیز در زمینه کم میباشد. در نتیجه، ادارات انکشافی خارجی یا اتباع خارجی رابرای کار های ساده چون اعمار سرک ها استخدام نموده و

افغانان بنابر عدم مهارت بیکار میباشند و یا اینکه افغانانی را استخدام مینمایند که نتایج کار شان معیاری نمی باشد.

در حالیکه ضرورت عامه برای کارکنان ماهر بخوبی دانسته شده ، معلومات خوبی در مورد تقاضای هریک ازمهارت های مشخص وجود ندارد. همچنان معیارات ویا برنامه های تصدیق از اهلیت کاری کارکنان وجود ندارد تا استخدام کننده گان بتوانند لیاقت کاندیدان را مورد بررسی قرار دهند.

مساعی دولت:
یکی از 12 برنامه اولویت دولت عبارت از برنامه انکشاف مهارت ها و ارتباطات مارکیت میباشد. تاکید این برنامه بر تامین مهارت های اساسی و مبادی حد اقل در کوتاه و متوسط المدت میباشد. ستراتیژی عاجل برنامه متذکره متوجه فراهم نمودن آموزش در مورد مهارت ها به کته گوری های معینه آسیب پذیر میباشد. در برنامه متذکره ، پلان همه جانبه یی در چهار سکتور مشخص ترتیب گردیده است (که عبارتند از سکتور زراعت، صنایع، تجارت و خدمات) و نیز شامل بر برنامه های کوچک در مورد انکشاف مهارت ها برای تامین معیشت ثانوی ، انکشاف زیر بنا، و سروی های بازار کار میباشد.

اهداف اظهار شده عبارت از فراهم نمودن زمینه انکشاف مهارت ها در طویل المدت برای کته گوری های متاثر شده جامعه، تدارک نمودن کارکنان ماهر درمتوسط المدت برای سکتور های که فعلاً به قلت کارکنان مواجه میباشد و فراهم نمودن تریننگ با کیفیت در طویل المدت میباشد تا نیازمندی های سیستم عصری اقتصاد مبتنی بر بازار آزاد حل گردد.

دولت گروپ های متعددی را بحیث آسیب پذیر ترین گروب های کشور بعد از اختتام جنگ چندین دهه ایی، تشخیص نموده است. تخمین تعداد اشخاص مشتمل در هر یک از این کتگوری ها بحدی تفاوت دارد، که غیر قابل استفاده میباشد. اما تردیدی وجود ندارد که تعداد آنها زیاد میباشد. بگونه مثال، تعداد عساکر غیر نظامی شده در ابتداً 60 هزار تخمین شده بود. همچنان تعداد بیوه زنان و اطفال جنگ زده به ده ها هزار میرسد. کته گوری های متذکره مشتمل بر ذیل است:

- عساکر غیر نظامی شده و عساکری که در سنین طفولیت قرار دارد.
- اطفالی که از جنگ متاثر شده اند
- اطفال در سرک ها و مصروف کار
- بیجا شده گان داخلی
- معیوبین
- اشخاص بیکار
- خانوار های که صرف یک متکفل دارند(بخصوص بیوه زنان)
- مهاجرین عودت کننده

هدف عاجل عبارت از مصرف تقریباً 5 میلیون دالر امریکایی در خلال سه سال بعدی در جهت فراهم نمودن برنامه آموزشی کوتاه مدت میباشد که منتج به کاریابی 10000 اتباع کشور خواهد شد.

وزارت کار و امور اجتماعی که مسئول این برنامه میباشد، دارای ظرفیت محدودی است. فعالیت های وزارت متذکره در عرصه فوق مورد حمایه گروپی از مشاورین بین المللی غیر

رسمی شده است. بدون کمک متذکره و یا بدیل آن، وزارت دارای تجهیزات کافی برای پیشبرد پروژه 20 میلیون دالری برنامه اولویت های ملی نمی میباشد.

اداره تعلیمات حرفوی وزارت معارف سیستم مکاتب آموزش حرفوی را که تقریباً غیر فعال گردیده ، به پیش میبرد. وزارت متذکره امور تقریباً 40 مکتب تخنیکی را به پیش برده است اما اکثریت آنها فعلاً در شرایط وخیمی قرار دارد. معهذا، میتوان سیستم متذکره را در سرتاسر کشور با اداره و تنظیم خوب امور آن احیا نمودکه باعث خواهد شد تا در تربیه و پیشرفت افراد ماهر ، نقش قابل ملاحظه یی داشته باشد. وزارت عدلیه امور اقلاً یک مرکز حرفوی را در دارالتادیب اطفال "متخلف" به پیش میبرد. با تاسف که معیارات و پروسه اعطای تصدیقنامه ها وجود ندارد.

معلومات حاصله از وزارت مالیه (الی تاریخ 7 دسامبر 2004 میلادی) و انمود میسازد که دولت در اولویت های ملی عرصه تعلیمی خود نیازمند تقریباً 6.5 میلیون دالر برای برنامه های آموزش حرفوی میباشد. رقم اخیر الذکر مشتمل بر آموزش مهارت های حرفوی در سکتور های دیگر نمی باشد.

الف: کمک خارجی

موسسه کمسیون اروپایی و سایر موسسات دو جانبه در عرصه بازسازی برنامه های تعلیمات حرفوی به دولت کمک مینمایند. تعداد زیادی از موسسات غیر دولتی (انجو ها) درین عرصه بصورت موثر فعالیت مینمایند. فعالیت ها هماهنگ نبوده گرچه موسسه آی آر سی تلاش نموده تا فهرستی را ترتیب نمایند. جایکا تعهد جدی در زمینه دارد و GTZ ، IOM، کانترک انترنیشنل و سایر موسسات امور خوبی را بخصوص در عرصه ساختمانی به پیش میبرند. چند گروپ داخلی و یا افغان امریکایی نیز موثر میباشد، که یکی از بهترین آنها Afghans 4 Tomorrow میباشد. پوهنتون نبراسکا اوماها و پوهنتون پوردیو قبلاً در تعلیمات حرفوی تحت حمایت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا ذیدخل بودند، اما فعلاً فعالیت ندارد.

منابع وزارت مالیه (www.af/MOF/budget) وانمود میسازد که تمویل کننده گان در سال 2004 میلادی پروژه های آموزش حرفوی به ارزش تقریباً 5.5 میلیون دالر امریکایی را تمویل نموده اند.

3- تحصیلات عالی

در خلال سه سال گذشته ، پیشرفت قابل ملاحظه یی صورت گرفته است. تعمیرات زیادی در محوطه پوهنتون کابل بازسازی گردیده اند. تاکید تازه یی بر تدریس لسان انگلیسی صورت گرفته است. نیاز برای کتابخانه ها و کتابداران بصورت روز افزون تائید میگردد. شمولیت محصلین ، بخصوص محصلین اناث تزئید یافته است که در سال 2003 میلادی، تقریباً 20 فیصد مجموع محصلین تعلیمات عالی و تقریباً نصف محصلین انستتیوت های پیدا گوژی و پوهنتون تعلیم و تربیه را طبقه اناث تشکیل میدهد. پلان ستراتیژیکی برای تعلیمات عالی وجود دارد اما یک سلسله موضوعات جدی هنوز هم باقی مانده است:

- در 16 انستتیوت صرف شش در صد کدر علمی رتبه PhD ویا معادل آنرا دارد. حالت پوهنتون کابل و انستتیوت پولی تخنیک کمی بهتر میباشد (10 در صد و 33 در صد بالترتیب) در سایر موسسات، حالت وخیم است (یعنی صرف 2 فیصد)
- صرف 12 درصد کدر فاکولته از طبقه اناث میباشد.

- فعلاً موسسات خصوصی تحصیلات عالی وجود ندارد.
- اکثریت تعمیرات پوهنتون ها در حالت بسیار خرابی قرار دارد. عمده ترین مشکلات زیربنایی در پوهنتون کابل در دیپارتمنت کیمیا، فاکولته ساینس وتعمیر سابقه طب دیده میشود. عده یی ازموسسات ولایتی اصلاً هیچ زیربنایی برای خود ندارد (مانند تخار، بلخ)
- حفظ الصحه در اکثریت موسسات در حالت رقت انگیزی قرار دارد. مطبخ های اکثریت موسسات ویران، غیر مجهز و غیر صحی میباشد. تجهیزات فعال ساینسی تقریباً هیچ وجود ندارد.
- کتابخانه ها مجهز نمی باشند و منابع زیادی در آن به لسان های انگلیسی یا روسی ترتیب گردیده که هیچ کدام آن برای اکثریت محصلین قابل خوانش نمیباشد.

الف: مساعی دولت:

وزارت تحصیلات عالی پلان ستراتیژیکی را تصویب نموده است که بتاسی از آن معرفی تحصیلات عالی خصوصی در افغانستان، تعیین پنج موسسه منطقوی کشور جهت حصول موقف پوهنتون بمفهوم غربی /امریکایی آن، و تقویه همزمان موسسات متذکره، تقویه چهار پوهنتون ملی در کابل ، و تاسیس شعبات و کالج های محلی در ولایات ، تقاضا میگردد.

وزارت تحصیلات عالی مسئول پیشبرد امور 16 پوهنتون و موسسات تحصیلات عالی میباشد. آنوزارت فعلاً دارای دو شفاخانه تدریسی در کابل میباشد که در شفاخانه سوم نیز تا حدی مسئولیت دارد. وزارت از پوهنتون امریکایی افغانستان قویاً حمایت مینماید که بزودی تاسیس خواهد شد و برای آن زمین تدارک نموده است.

بودجه سال مالی 1382 330543000 افغانی بوده (تقریباً هفت میلیون دالر امریکایی) که رقم اخیر الذکر 5.5 فیصد بودجه مجموعی تعلیمات و یا به عباره دیگر 1.3 درصد بودجه مجموعی حکومت را تشکیل میدهد. اندکی بیشتر از نصف این بودجه تحصیلات عالی برای کارکنان تخصیص شده بود . که بودجه 16 موسسه 205 میلیون افغانی (تقریباً 4.2 میلیون دالر امریکایی) بود. تعداد مجموعی محصلین کمی بیشتر از 31000 هزار بود که مصرف فی محصل 135 دالر امریکایی میگردد.

ب: حمایه خارجی:

یونسکو رهبری پلان اقدامات ستراتیژیکی را بعهده داشت که منابع تمویلی آن از آلمان و کشور های اروپای شمالی بدست آمد. جاپان متعهد به حمایه شفاخانه کدری علی آباد میباشد. آلمان و جاپان هر دو بازسازی قابل ملاحظه یی را در پوهنتون کابل و سایر محلات تمویل نموده اند. دولت ایتالیا مبلغ یکمیلیون دالر امریکایی را برای مرکز آموزش حقوقی تعهد نموده است و INL پیشنهاد نموده تا مفروشات آنرا تهیه نماید. ملل متحد اعمار کتابخانه جدید را تمویل مینماید.

4- سواد آموزی

افغانستان یکی از بلند ترین میزان بیسوادی را درجهان دارا میباشد. در ساحات روستایی، که سه ربع مردم افغانستان در آن سکونت دارند، 90 در صد زنان و 63 درصد مردان بیسواد اند و در تعداد زیادی از قریه ها 95 الی 100 در صد زنان قادر به خواندن و نوشتن نمی باشند. در سرتا سر کشور، 70 در صد روسای خانوار های دهاتی و 47 در صد روسای خانوار های شهری بیسواد اند. حتی در کابل 51 فیصد زنان جوان و 31 فیصد مردان جوان در بین سنین

18 الی 25 سال بیسواد میباشند. در سنین بلند تر، میزان متذکره حتی در حالت خرابتر قرار دارد.

الف: مساعی دولت:
تامین آینده افغانستان: برنامه (دستاورد ها و مسیر پیشرفت ستراتیژیک قدامی) هدف دارد تا میزان سواد کاهلان از سال 2004 الی سال 2015 میلادی از 36 فیصد به 56 فیصد افزایش یابد که اهداف متذکره مطابق هدف انکشافی میلینیوم میباشد اما کدام ستراتیژی حکومتی را برای دستیازی به آن توضیح نمی نماید.

در داخل وزارت معارف، اداره سواد حیاتی و تعلیمات غیر رسمی در سطح مرکز و ولایات کارکنانی دارد. اما ظرفیت آنها بسیار پائین است و عدم سابقه یا آموزش در مورد سواد آموزی و پائین بودن معاشات دولت که مانع جلب استخدام کارکنان شایسته میگردد، در آن دخیل اند.

وزارت معارف مکاتب و کورس های سواد آموزی را عمدتاً در ساحات شهری اداره مینماید. اطلاعات حاصله در سال 2003 وانمود میسازد که بتعداد 10846 کورس و 249571 متعلم و 6843 معلم در آن وجود دارد. اکثریت معلمین و متعلمین را ذکور تشکیل میدهد. برنامه متذکره مشتمل بر سواد حیاتی و کورس های عالیتر در رشته های ساینس، تاریخ، الجبر، با نصاب مشابه به وزارت معارف میباشد که در 60 فیصد کورس های آن تعلیمات حرفوی مانند خیاطی مشتمل است. شاگردانی که کورس را تکمیل نمایند، میتوانند به مکاتب ثانوی ویا حرفوی دولت شامل گردند. نصاب آن متشکل از مبادی میباشد که چندین سال قبل نشر گردیده و از میتود الفبا در آن استفاده میگردد. اقدام اخیر توسط متخصصین بین المللی و افغانان با تجربه از نظر پیداگوژی، میتود بسیار ضعیف دانسته میشود.

ب: حمایه خارجی:
یونسف و یونسکو متون سواد آموزی زنان را ترتیب نموده اند اما وجوه لازم برای طبع آنرا ندارند. کتاب های جدید یونسکو و یونسف نظر به نصاب کهنه، بیشتر به مهارت های زنده گی تعلق دارد و بیشتر به آموزش فعال متکی میباشد. هر دو موسسه فوق با اداره سواد آموزی از نزدیک همکاری داشته تا مواد فوق الذکر بصورت مشترک ترتیب و بلاخره آنرا بحیث مواد نصاب سواد آموزی ملی تخصیص نموده ویا منظوری وزارت معارف را حصول نمودند.
جایکا مساعی جاپان /یونسکو را درجهت کاپی نمودن مودل مراکز آموزشی محلی که توسط یونسکو در سایر محلات ایجاد گردیده ، تمویل مینماید. چند مودل متذکره در کابل /ولایت کابل اعمار گردیده که برای برنامه های آن هنوز وجوه تمویلی بدست نیامده است. بنظر میرسد که اداره سواد آموزی اقدامات فوق را بحیث جهت آینده منظور مینماید. موسسه IRC، CARE، GTZ ، AIL وسایرین، مساعی مربوط به سواد آموزی را در گذشته ویا فعلاً انجام میدهند. عده آنها فعالیت های متذکره را به تنهایی و عده دیگر آنرا بصورت ترکیبی با سایر فعالیت ها انجام میدهند. موسسه ریلیف انترنیشنل اظهار میدارد که هفت هزار زن را در سواد حیاتی آموزش داده اند. افراد عدیده و گروپ های کوچکی صنوف سواد حیاتی را در سرتاسر کشور عرضه مینمایند که اکثراً بدون آموزش کافی صورت میگیرد. تعداد زیادی خدمات متذکره را در مقابل حق الزحمه کم و عده یی هم توسط تمویل کننده گان ، کمک میگردد.

5- خلص مشکلات موجود در سکتور تعلیمی

مشکلات واقع در راستای پیشرفت در هر سکتور فرعی تعلیمی، اعم از تعلیمات اساسی ، تحصیلات عالی، آموزش مهارت های حرفوی و سواد آموزی برای جوانان و کاهلان خارج از مکتب، مشابه اند. معاشات استادان، کمبود معلمین، آموزش کم معلمین، مواد تدریسی ضعیف، قلت مواد ویا تجهیزات آموزشی و عدم ساختمان ها ی کافی منجمله آن اند. مشکلات عمده که کاهش آن برای مهیا نمودن تعلیمات با کیفیت به متعلمین لازم اند، عبارت از قلت جدی استادان و یا آموزشدهنده گان شایسته و صنوف درسی، مکاتب و یا سایر محیط های آموزشی مناسب میباشد.

III- وجوه تمویلی:

پلان مالی:

پلان مالی برنامه در جداول منضمه درج گردیده است. نماینده گان طرفین میتوانند بدون نیاز به تعدیل رسمی این موافقتنامه، تغییراتی را در پلان مالی رونما سازند. مشروط برینکه تغییرات متذکره باعث وقوع حالات ذیل نگردد:

1- تزئید سهم اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا از اندازه مندرج در جز 3.1
2- کاهش سهمگیری متهب از اندازه مندرج در جز 3.2 این موافقتنامه

IV- نتایجی که باید بدست آید / چارچوب نتایج

الف: نتایج سکتور صحی:

هدف تامین تعلیمات و صحت بهتربرای نفوس کشور با نتیجه ذیل حمایه میگردد:
تزئید دسترسی زنان و اطفال کمتر از سن پنج ساله به خدمات اساسی صحی با کیفیت، بخصوص در ساحات روستایی و ساحات دارای خدمات کم

تحقق نتیجه فوق توسط چهار دستاورد فرعی یا دستاورد وسطی مندرج در ذیل، مساعد میگردد:

1- تزئید دسترسی به خدمات اساسی صحی با کیفیت :

بر علاوه مساعد نمودن تدارک خدمات اساسی در مراکز صحی ، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا تدارک مجمع خدمات لازمی صحی را حمایت خواهد نمود. اداره متذکره در هماهنگی با جوامع و وزارت صحت عامه، کلنیک ها، شفاخانه ها و سایر تسهیلات صحی را اعمار و بازسازی خواهد نمود که باعث بهبود تطبیق خدمات اساسی و لازمی صحی خواهد شد. این مجمع در شفاخانه های ولسوالی و ولایتی تطبیق خواهد شد.

اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا با وزارت صحت عامه کمک خواهد نمود تا تعلیمات قبل از کاریابی و تعلیمات جریان کار را فراهم نماید. مساعی بیشتر و مداوم تری لازم است تا کارکنان صحی در دوره قبل از کاریابی و در جریان اجرای وظایف ، آموزش یابند. فعلاً صرف 50 در صد نفوس به خدمات اساسی صحی دسترسی دارند.

2- بهبود ظرفیت اشخاص، خانوار ها و جوامع محلی درجهت حفاظت صحت

جهت اکمال امور مربوط به آموزش عرضه کنند گان، تقویه سیستم های صحی، و ازدیاد دسترسی به خدمات، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا فعالیت های مبنی بر رشد ظرفیت افراد و جوامع محل را نیز حمایه خواهد نمود تا آنها استفاده کنننده گان فعال خدمات

صحی گردیده و تصامیم آگاهانه را در مورد صحت خود اتخاذ نمایند. اقدامات اخیر الذکر از طریق ترتیب و نشر پیغام های صحی و ایجاد ارتباط میان جوامع و مراجع خدمات، تعمیل خواهند شد.

3- تقویه سیستم های صحی دولت:
برنامه متذکره سبب بهبود ظرفیت وزارت صحت عامه در جهت اجرای تحقیقات صحی خواهد شد. ایجاد و ارتقای ظرفیت مبنی براجرای تحقیقات صحی بلاخره سبب بمیان آمدن اطلاعات قابل اعتماد بیشتر گردیده و منتج به اتخاذ تصامیم به اساس مدارک خواهد شد. همچنان باعث خواهد شد تا سیستم تامین کیفیت بمیان آید. اقدامات لازم برای تشویق ایجاد سیستم تامین کیفیت با استفاده از تکنالوژی سهل باید اتخاذ گردد تا کیفیت مراقبت در سطح جوامع محلی مورد پیگیری قرار گیرد.

4- ارتقای ظرفیت سکتور خصوصی جهت فراهم نمودن تولیدات و خدمات صحی
قبلاً ، بازاریابی اجتماعی در هدف مبنی بر توسعه دسترسی به خدمات با کیفیت شامل بود. گرچه خدمات صحی عموماً دارای کیفیت پائین بوده و امور آن تنظیم نمی گردد، شواهد نشان میدهد که تقریباً 80 فیصد آن در افغانستان توسط سکتور خصوصی فراهم میگردد. گرچه پیش بینی آن مشکل است اما متخصصین نظر دارند که حتی زمانیکه تسهیلات عامه پیشرفت نموده و استفاده کننده گان بیشتری را جلب نمایند، سکتور خصوصی کما کان فراهم کننده اصلی خدمات مراقبتی برای اکثریت نفوس کشور خواهد بود. از آنجائیکه تعداد کثیری از مردم در تهیه خدمات و تولیدات صحی بر دکتوران ، قابله ها و فارمسست های سکتور خصوصی اعتماد دارند، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا نظر دارد که سرمایه گذاری بیشتری در زمینه موردنیاز است. این دستاورد فرعی باعث انکشاف سکتور خصوصی از طریق توسعه حدود تولیدات و خدمات قابل عرضه توسط سکتور خصوصی و در ضمن بهبود کیفیت خدمات متذکره میباشد.

ب: نتیجه سکتور تعلیمی:
هدف مبنی بر تامین تعلیمات و صحت بهتر برای نفوس توسط نتیجه ذیل حمایه میگردد:
تزئید دسترسی اطفال ، نوجوانان و کاهلان به تدریس با کیفیت و محیط مناسب تدریس

نتیجه فوق توسط دستاورد های وسطی در سه سکتور ذیل مساعد میگردد:
تعلیمات اساسی (ابتدائیه و ثانوی) ، سواد آموزی و مهارت های حرفوی و تحصیلات عالی
هریک از دستاورد ها توسط نتایج فرعی تامین میگردد:
1- تعلیمات اساسی (ابتدائیه و ثانوی)
فرضیه مبنی انکشاف: متعلمین افغانی نیازمند حصول معلومات و مهارت های میباشد که آنها را آماده به سپری نمودن زنده گی با مفهوم و مثمر نماید. عوامل مهمی که در سیستم تعلیمی سبب فراهم شدن مهارت ها و معلومات فوق میگردد، عبارت از استادان واجد شرایط و محیط مناسب تدریس میباشد. معلمین باید نه تنها در مورد مضمون خود معلومات داشته باشند، بلکه باید بتوانند تا متعلمین را در کسب مهارت ها و معلومات جدید و در مورد تحلیل جدی و متفکرانه معلومات ارائه شده کمک نموده بتوانند. متعلمین باید به محیط آموزش مصئون و صحی دسترسی داشته باشند.

الف: دستاورد وسطی شماره اول: فراهم شدن معلومات و مهارت ها به متعلمین دوره های ابتدائیه و ثانوی تا برای داشتن زنده گی مثمر آماده باشند. سه نتیجه فرعی درین دستاور دخیل است:

1- *معلمین در مورد مضمون خود معلومات بهتر داشته و از میتود های مبنی بر تمرکز یافتن شاگردان برای تدریس استفاده مینمایند.*

د رهمکاری با وزارت معارف و همتا های تطبیق کننده ، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا معلومات معلمین را در مورد مضمون مربوطه آنها و در مورد مهارت های تدریس از طریق برنامه همه جانبه آموزش در جریان وظایف تقویه خواهد نمود. برنامه متذکره با استفاده از ستراتیژی های متعدد تطبیق میگردد. کورس های قصیر المدت عملی طبق نیازمندی ها ترتیب گردیده میتواند و با اشتراک وزارت معارف، مکاتب جوامع محل و ابتکارات مبنی بر انکشاف در طفولیت مقدم، میتوان با استفاده از کورس های متذکره معلمین تعلیمات اساسی را در سراسر کشور مستفید ساخت. در ساحاتی که از خدمات کمتر مستفید شده ، در کورس های اخیر الذکر مدرسه ها شامل شده میتواند. میتود متذکره مشتمل بر آموزش در مکاتب، ولایات، آموزش از فاصله دور و آموزش از فاصله نزدیک خواهد بود. با مرور زمان و با پیگیری مناسب ، اقدامات اخیرالذکر باعث بهبود قابل ملاحظه در فعالیت معلمین خواهد شد.

2- *سیستم با ثبات در وزارت معارف باعث حمایه رشد مداوم معلمین میگردد*

اداره انکشاف بین المللی امریکا با اجرای برنامه های آموزشی و مساعدت تخنیکی،تامین خواهد نمود که وزارت معارف ظرفیت فراهم نمودن آموزش و مساعدت با کیفیت را به معلمین برحال حاصل مینماید. مساعدت اداره متذکره مشتمل بر ارتقا معیارات معلمین، بسته های آموزشی برای استادان، مفتشین، و سرمعلمین ، تامین ارتباط میان والدین / گروپ های اجتماعی و مکاتب ، کدر های آموزش دهنده گان دانشور، تربیت دهنده گان معلمین و منجران آموزش ، شبکه های ارتباطی معلمین، سیستم نظارت و بررسی از آموزش ، و سیستم پیگیری و گزارش دهی در مورد برنامه های آموزشی میباشد. اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در خلال پنج سال ستراتیژی تعلیمات اساسی، با وزارت معارف و همتا های تطبیق کننده پروژه ها همکاری خواهد نمود تا آنها به صورت افزاینده برنامه تربیه معلمین برحال و سیستم حمایوی آنرا بدست گرفته، و آنرا اداره و تمویل نمایند.

3- تامین محیط مصئون و صحتمند آموزشی در تعداد بیشتر مکاتب

اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا بر تامین دسترسی بیشتر به محیط مناسب آموزش از طریق همکاری مشترک با جوامع محلی، همتا های تطبیق کننده پروژه ها و وزارت معارف تمرکز خواهد نمود تا مکاتب اعمار وبازسازی گردد و باز هم بر انکشاف اساسی در طفولیت مقدم و بر ساحاتی که کمتر خدمات را دریافت نموده، تاکید صورت خواهد گرفت.

2- تحصیلات عالی

نظریه مبنی بر انکشاف: موافقتنامه طوری طرح گردیده است تا با ملت افغانستان در انکشاف سرمایه بشری و رهبری جدید کمک نماید. یکی از مشکلات عمده در انکشاف متذکره عبارت از کیفیت پائین تحصیلات عالی بشمول تحصیلات و آموزش مسلکی میباشد. تعلیمات با کیفیت بیشتر از همه به لیاقت استادان وابسته میباشد. اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در همکاری با وزارت تحصیلات عالی و با در نظر داشت مساعی سایر تمویل کننده گان و

موسسات، بر تقویه دیپارتمنت ها /فاکولته های منتخبه و به معرفی تعلیمات عالی خصوصی تمرکز خواهد نمود.

الف: دستاورد وسطی دوم: محصلین تحصیلات عالی معلومات و مهارت را بدست می آورند که آنها را به زنده گی مثمر آماده خواهد نمود. این دستاورد به دو نتیجه فرعی منوط میباشد:

1- ارتقا معیارات، تدریس، تسهیلات و تجهیزات در موسسات تربیه معلمین و در فاکولته های انتخاب شده

اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا نخست به موسسات تربیه معلمین تمرکز خواهد نمود زیرا موسسات اخیر الذکر معلمین فردا را تربیه مینمایند و بناً به تحقق دستاورد شماره اول کمک خواهد نمود. در محدوده منابع موجود، اداره متذکره دیپارتمنت ها /پوهنحی های دیگر را بمنظور کمک انتخاب خواهد نمود که به اساس معیارات ذیل صورت میگیرد:
اولویت های انکشافی دولت، اهداف اداره انکشاف بین المللی، فرصت ها، نیاز مندی های رفع ناشده، مقایسه مصارف با تاثیرات ، و متمم بودن تمویل کننده گان

2- تحصیلات عالی خصوصی به شیوه امریکایی

انکشاف پوهنتون امریکایی افغانستان منفعت های ناشی از تحصیلات عالی به شیوه امریکا را به نسل آینده رهبران افغانی فراهم خواهد نمود. از آنجائیکه پوهنتون های موجوده افغانستان آموزش مناسب را در عرصه منجمنت و سایر مضامین مربوط به امور تجارتی، اداره عامه و برنامه های مبنی بر ترویج رهبری اناث عرضه نمی نمایند، عرصه های متذکره تمرکز ابتدایی پوهنتون اخیر الذکررا تشکیل خواهد داد. اعمار پوهنتون متذکره در افغانستان زمینه را مساعد خواهد ساخت تا افغانستان مرکز تعلیمی و فرهنگی برای تمام آسیای مرکزی باشد و تامین خواهد نمودکه رهبری این کشور تعلیمات به شیوه امریکا با ارزش های دیموکراتیک را حاصل نموده است.

3- سواد آموزی و مهارت های حرفوی

فرضیه مبنی بر انکشاف: خلای بزرگی میان نیاز مندی های سواد آموزی و حرفوی برای بازسازی و انکشاف طویل المدت افغانستان و مهارت های موجوده فعلی آن موجود است. مساعی مبنی بر رفع خلای متذکره توسط حکومت و چندین مرجع تمویل کننده در سکتور رسمی و غیر رسمی انجام می یابد. در سطح جوامع محل، میزان بیسوادی نظر به ناحیه و جنسیت فرق مینماید اما اوسط آن میان 70 الی 90 فیصد است. که میزان بلند تر در نواحی روستایی و در میان زنان دیده میشود. کاهلان و اشخاص جوانی که به بیسوادی مبتلا اند، فرصت کمتری برای تقویه ویا انکشاف مهارت های جدید حرفوی دارند. بدون در نظر داشت سواد آموزی، کاهلانی که مهارت های اساسی حرفوی را ندارند به معیارات غیر ستندرد کار مینمایند ویا اینکه وظایف را در مقابل کارکنان ماهر تر خارجی از دست میدهند.

جهت ترقی سواد و مهارت های حرفوی به میزان وسیع، اداره انکشاف بین المللی دو شیوه را دنبال خواهد نمود. شیوه نخست عبارتست از نمونه ریزی و بعداً توسعه انکشاف سواد آموزی و مهارت ها از طریق شبکه وسیع شوری های انکشاف اجتماعی برنامه همبستگی ملی میباشد. شوری های متذکره منابع اجتماعی را بسیج نموده و کمک را بخصوص جهت اشتراک زنان و دختران، فراهم خواهد نمود. شوری در تسهیل برنامه سواد آموزی مرتبط به مهارت های اقتصادی و انکشاف دارایی کمک خواهد نمود.

اداره انکشاف بین المللی ، ظرفیت وزارت احیا و انکشاف دهات را تقویه خواهد نمود تا حمایه مداوم سواد آموزی اجتماعی و بر نامه های آموزش مهارت های حرفوی تامین گردد.

شیوه دوم مبتنی بر توجه به نیازمندی های مارکیت به کارکنان ماهر بشمول کارکنان پروژه های اداره انکشاف بین المللی و سایر پروژه های تمویل شده توسط ادارات تمویل کننده میباشد. این شیوه به تقویه ظرفیت سکتور خصوصی در جهت فراهم نمودن آموزش با کیفیت حرفوی و سواد آموزی بصورت مشترک، تمرکز خواهد نمود. اداره انکشاف بین المللی کمک های بلاعوض و قرار داد ها را با فراهم کننده گان آموزش وظیفوی مورد ضرورت آن اداره از طریق میکانیزم اشتراکی، عقد خواهد نمود. با تصدیق از ضعف های موجود در این سکتور، اداره انکشاف بین المللی آموزش را نیز فراهم خواهد نمود تا موجودیت فراهم کننده گان آموزش واجد شرایط و رقابتی، تامین گردد.

الف: دستاور شماره 3: کاهلان و جوانان خارج از مکتب، سواد و مهارت های حرفوی را می آموزند.

نتیجه فرعی شماره اول: انکشاف سواد آموزی، حساب آموزی و مهارت های حیاتی در جوامع محل،بخصوص برای زنان و دختران

اداره انکشاف بین المللی از طریق جوامع و شوری های انکشاف محلی برنامه همبستگی ملی کار خواهد نمود تا سواد آموزی را بصورت مرتبط به مهارت های اقتصادی تطبیق نماید و تقویه اداره اشتراکی به اساس نیازمندیهای حایز اولویت جوامع محلی تامین گردد.

نتیجه فرعی دوم: تقویه ظرفیت وزارت احیا و انکشاف دهات در جهت حمایه برنامه های اجتماعی مبنی بر سواد آموزی، حساب آموزی و آموزش مهارت های اقتصادی

بمنظور تامین ثبات طویل المدت، اداره انکشاف بین المللی آموزش و مساعدت تخنیکی را به وزارت احیا و انکشاف دهات فراهم خواهد نمود تا برنامه های مربوط به جوامع محل را به صورت موثر پلان گذاری، اداره ، و ارزیابی نمایند.

نتیجه فرعی سوم: ایجاد مرکز ملی سواد آموزی:
مرکز متذکره تعلیمات پیداگوژی و مواد مربوط به مقتضیات مهارت های مختلفه را فراهم خواهد نمود. همچنان این مرکز تریننگ مربوط به سواد آموزی با کیفیت، حساب آموزی و مهارت های حیاتی مرتبط با انکشاف مهارت های مثمر را فراهم خواهد نمود. مرکز متذکره مواد فوق را بحیث منابع به تمام سکتور های مربوط فراهم خواهد نمود تا توسط آنها در جهت تحقق اهداف مبنی بر سواد آموزی و انکشاف مهارت های مثمر استفاده بعمل آید و با وزارت معارف و موسسات جوامع مدنی کمک خواهد نمود تا تریننگ سواد آموزی با کییفیت را ارائه نمایند. مرکز علاوتاً برنامه مبنی بر ترین نمودن تربیت دهنده گان و معلمین سوادآموزی ترتیب خواهد نمود که طی آن پروسه مرحله وار اعطای تصدیق نامه ها تطبیق خواهد شد. با برنامه اخیر الذکر زمینه ایجاد و حمایه طرق اشتغال برای کاهلان و جوانان بخصوص اناث و دختران بزرگسال فراهم خواهد شد.

ب : دستاورد شماره چهارم: بازار سکتور خصوصی برای آموزش حرفوی
نتیجه فرعی شماره 1: چارچوب سیستم معیارات وشرایط تعلیمات حرفوی

در جهت فراهم نمودن زمینه آموزش مهارت های حرفوی به تعداد بزرگ آموزنده گان ، افغانستان به سیستم معیارات و تعیین اوصاف حرفوی نیاز خواهد داشت. سیستم متذکره بلاخره قادر به اتصال اهداف کورس به اوصاف و شرایط وظایف مربوط و تصدیق از بر آورده شدن از ایجابات کورس توسط آموزنده گان خواهد شد. مرحله اول سیستم متذکره عبارت از تعیین چارچوب متمم نصاب ابتدائیه و ثانوی تمام متعلمین میباشد.

نتیجه فرعی شماره 2: موسسات مودل آموزش خصوصی

از آنجائیکه افغانستان مودل های محدودی از موسسات آموزش حرفوی خصوصی دارد، کشور متذکره از چند موسسه جدید وموفق نفع خواهد برد که بحیث مودل برای سایرین فعالیت خواهند نمود. موسسات متذکره کورس های قایسی (مودل) را عرضه خواهند نمود که بدین ترتیب آموزنده گان میتوانند در خلال مدت زمان کوتاهی مهارت های بخصوص بیاموزند و مستقیماً به وظایف ساده اشتغال ورزند و یا اینکه به سطوح بلند تر پیشرفت نموده و تصدیق نامه آنرا بدست آورند. بصورت خلص، کورس های قایسی به آموزنده گان بیشتر اجازه میدهد تا به سیستم دسترسی داشته باشند زیرا هر مرکز آموزشی میتواند در خلال مدت زمان معینی، شاگردان بیشتری را بپذیرد.

V- شاخص های عمومی:

پیش بینی میگردد که الی سال 2010 میلادی، از طریق کمک اداره انکشاف بین المللی امریکا به وزارت صحت عامه، 14 شفاخانه ولایتی مجدداً اعمار، بازسازی و مجهز و کاملاً فعال خواهد شد. علاوتاً شفاخانه های متذکره داری پرسونل مکمل آموزش دیده و آلات کافی برای عرضه مجمع خدمات لازمی صحی خواهند بود. در سطح پائین تر از شفاخانه ها، اداره متذکره زمینه آنرا مساعد خواهد ساخت تا 100 فیصد نفوس 14 ولایت به مجمع خدمات اساسی صحی دسترسی داشته باشد. خدمات اخیر الذکر توسط فراهم کننده گان در تعمیر جدید یا بازسازی شده که مشتمل بر ادویه جات نیز میباشد، عرضه میگردد. از جمله خدماتی که در شفاخانه ها، مراکز عمومی و اساسی عرضه میگردد، تقریباً 11992716 تن به خدمات اساسی و ثانوی دسترسی خواهد داشت. از جمله رقم فوق الذکر، 4437300 تن را زنان سنین باروری و اطفال کمتر از پنج سال تشکیل میدهد.

در قسمت انکشاف قوای بشری و سیستم های صحی، اداره انکشاف بین المللی امریکا آموزش تقریباً 2100 قابله محلی و قابله های کارکن شفاخانه ها را تمویل خواهد نمود که برای رفع نیازمندی های زنان سنین باروری را در 14 ولایت مورد هدف اداره اخیر الذکر، مصروف بکار خواهند شد. علاوتاً اداره متذکره 7000 تن دیگر از کارکنان صحی را آموزش داده و مجموعاً ساحات هفت موسسه علوم صحی را قابل استفاده خواهد ساخت. همچنان اداره متذکره از طریق مارکیت های تجارتی، توزیع تخمیناً 17000000 قلم مواد صحی را حمایه خواهد نمود که از طریق بازار های خصوصی بفروش خواهد رسید.

مباحثه مبنی بر ایجاد شاخص های مزید و شاخص های فرعی در بخش هشتم این ضمیمه (نظارت و بررسی) ذیلاً درج گردیده است.

VI- فعالیت ها /انتخاب فعالیت ها

الف: فعالیت های سکتور صحت:

بر علاوه فعالیت های که فوقاً ذکر گردید، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به ترویج مواد ضد حمل و تزئید فیصدی تولداتی که در آن پرستاران ماهر اشتراک میورزند و فیصدی اطفال کاملاً واکسین شده ادامه خواهد داد. فعالیت ها ممکن بمنظور توسع سطح پوشش مراقبت اساسی ولازمی ولادی، صحت اطفال، خدمات پلان گذاری فامیلی ،و کنترول توبرکلوز از طریق تزیئد تعداد مراکز فعال خدماتی در ساحات روستایی تطبیق گردد. همچنان فعالیت ها مشتمل بر اقدامات مبنی بر بازاریابی اجتماعی خواهد بود که توسط آن تولیدات صحی از طریق بازار های سکتور تجارتی عرضه میگردد.

برعلاوه، فعالیت ها ممکن سبب تطبیق ستراتیژی های مکالماتی مبنی بر تغییرات در سلوک باشد که سبب تقویه روش های صحی از طریق برنامه های صحی عامه و رشد مهارت های مکالماتی کارکنان صحی خواهد شد. بهبود ظرفیت کاری وزارت در سطح مرکز و ولایات درجهت پلانگذاری، اداره، نظارت و بررسی از تطبیق مجمع خدمات اساسی صحی نیز ممکن بعهده گرفته شود.

علاوتاً فعالیت های که به مراقبت اساسی صحی نفوس معروض به خطر بخصوص زنان و اطفال در مناطق روستایی متمر کز میباشد، میتواند مشتمل بر اقداماتی گردد که در سطح مرکز و ولایات در همکاری با وزارت صحت عامه انجام می یابد تا اساس با ثباتی برای سیستم مراقبت صحی سرتاسری کشور گذاشته شود. مامول فعالیت های متذکره عبارت از بهبود صحت زنان در سنین باروری و اطفال کوچکتر از پنج سال میباشد.

عده از فعالیت ها از طریق اعطای کمک های بلاعوض مبتنی بر اجراات ، تطبیق گردیده میتواند. فعالیت ها میتواند بر بهبود اجراات موسسات غیر دولتی در جهت عرضه و رسانیدن خدمات صحی متمرکز گردد. تزئید اشتراک سکتور خصوصی در عملیه توزیع و ازدیاد دسترسی به تولیدات مقوی صحت، سیستم های مصئون آب، ادویه ضد حاملگی، تابلیت های زینک (جست)، و جالی بستر دارای حشره کش نیز پیگیری شده میتواند.

برنامه های بتاسی از برنامه ریچ اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا و پروژه قبلی آن AHSEP ادامه خواهند داشت. تحت برنامه های متذکره، بسته اساسی خدمات صحی به 8.6 میلیون فرد فراهم شده است. منجمله رقم فوق، تقریباً 2 میلیون آن زنان سنین باروری و 1.3 میلیون آن اطفال تحت 5 سال بودند. جهت حل مشکل مبنی بر قلت قوای بشری ماهر در افغانستان، برنامه ریچ ممکن برای حمایه و فراهم نمودن آموزش به کارکنان صحی جامعه ، ونیز دوکتوران، نرسان و قابله ها، ادامه یابد. فعالیت های مبنی بر پلانگذاری فامیلی بشمول مساعی مبنی بر پیشبرد امور با مراجع سکتور تجارتی درجهت عرضه مواد ضد حاملگی، ادامه خواهد داشت. ترویج استفاده از جالی های بستر دارای حشره کش ها نیز ممکن ادامه خواهد داشت.

برنامه ریچ وسایر مقاولات تطبیقی که فعلاً نافذ اند، حالا طبق این موافقتنامه تطبیق خواهد شد. الی اختتام میعاد مقاولات متذکره، کمک اداره انکشاف بین المللی امریکا در جهت تامین اکمال تعهدات ناشی از مقاولات متذکره به وزارت صحت عامه، ادامه خواهد داشت. موافقتنامه های تطبیقی جدیدی مقاولات فعلی را تعویض خواهد نمود. سایر فعالیت ها ممکن مشتمل بر فعالیت های آموزشی با انستتیوت علوم صحی ونیز تحقیقات عملیاتی در جهت جلوگیری از خونریزی بعد از ولادت باشد. همچنان، با همتای تطبیق کننده قرار داد عقد خواهد گردید تا سروی احصائیوی صحی را انجام دهد.

ب: فعالیت های سکتور تعلیمی

بر علاوه فعالیت های که فوقاً شرح گردیده ، اداره انکشاف بین المللی امریکا به برنامه آموزش سریع برای متعلمین بزرگسال بخصوص دخترانی که در زمان طالبان از دسترسی به تعلیم محروم مانده اند، بهبود فعالیت استادان، تامین کتب درسی مکاتب به تمام صنوف، ازدیاد تسهیلات صحی، و تقویه ظرفیت وزارت های معارف و تحصیلات عالی، ادامه خواهد داد.

همچنان، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا میتواند تحت این موافقتنامه به حمایه برنامه APEP و چهار بخش آن ادامه دهد. بخش های متذکره عبارتند از:

1- آموزش سریع که متعلمین بزرگسال بخصوص طبقه اناث در هفده ولایت کشور در آن بحیث برنامه غیر رسمی اشتراک میورزند که بدین ترتیب میتوانند درهر سال دو صنف الی زمان آماده شدن به صنف مربوطه خود در مکتب، ارتقا یابند.
2- طبع و توزیع کتب درسی به لسان های دری و پشتو برای صنوف اول الی دوازدهم
3- آموزش معلمین از طریق رادیو به تفکیک مضمون به لسان دری و پشتو
4- مساعدت تخنیکی برای ظرفیت پلان سازی، پالیسی سازی، و منجمنت در وزارت های معارف و تحصیلات عالی

اداره انکشاف بین المللی امریکا وسایر ادارات دولتی ایالات متحده امریکا مانند وزارت دفاع آنکشور همراه با قرار دادیان دولتی امریکا ممکن مکاتب را اعمار، بازسازی و تجهیز نمایند.

تحت این موافقتنامه، اداره انکشاف بین المللی ممکن به اجرای فعالیت های مبنی بر رفع نیازمندی های عاجل تعلیمی مانند طبع کتب ، تربیه معلمین از طریق رادیو، و برنامه آموزش سریع در ولایات اقدام ورزد. مساعدت تخنیکی مبنی بر تقویه ظرفیت دروزارت معارف و تحصیلات عالی نیز انجام یافته میتواند.

فعالیت های مزید تحت این موافقتنامه مشتمل بر مندرجات ذیل بوده میتواند:

الف: تمویل ارتباط میان پوهنحی زراعت پوهنتون بلخ به یکی از پوهنتون های امریکایی بمنظور حمایت از انکشاف پوهنحی و حصول مواد تخنیکی

ب : بازسازی لیلیه اناث در پوهنتون کابل و مهمانخانه وزارت معارف

ج : اعمار پوهنتون امریکایی افغانستان ، که یک موسسه پوهنتون خصوصی به شیوه امریکا میباشد و پیش بینی میگردد تا ظرفیت شمولیت الی 1000 محصل افغانستان را داشته باشد.

د : اعمار یک مکتب بین المللی امریکایی ، بازسازی لیسه ذکور غازی و مکتب اناث کارته سه که هر سه در کابل قرار دارند.

فعالیت های دیگر مبنی بر تاسیس یک مرکز آموزش حقوقی و بازسازی بیشتر پوهنتون کابل ممکن در نظر گرفته شود.

همچنان اداره انکشاف بین المللی ممکن فعالیت های بتاسی از ین موافقتنامه را بمنظور تامین اهداف ذیل ادامه دهد:

1- کمک با زنان در جهت آموزش سواد تا صحت و بهداشت خوبتری داشته بتوانند و کمک با آنها تا بحیث کارکنان صحی جامعه و قابله ها تربیت شده بتوانند. اقدام متذکره یکی از بخش های پروژه ریچ اداره انکشاف بین المللی امریکا را در عرصه صحی تشکیل میدهد.

2- ترتیب و تطبیق برنامه نمونوی برای فراهم نمودن آموزش سواد در ارتباط با فعالیت های اقتصادی ودر ضمن تقویه شوری های محلی ذکور و اناث و وانمود ساختن قابل پذیرش بودن سواد آموزی زنان در جامعه. فعالیت های متذکره از طریق برنامه همبستگی ملی تطبیق شده میتواند. اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا نیز ممکن به حمایت فعالیت های متذکره از طریق برنامه سواد آموزی و تقویت در جوامع محلی بپردازد. هدف از برنامه اخیر الذکر عبارت از فراهم نمودن زمینه صلاحیت به زنان و جوانان از طریق سواد آموزی، حساب آموزی و مهارت های حیاتی میباشد. همچنان هدف از آن تقویه موسسات جوامع مدنی مردمی انتخاب شده به اصول دیموکراتیک برای رشد تشکیلات اقتصادی و اداره متضمن اشتراک همگانی میباشد.

VII نقش ها و وظایف طرفین

هدف این موافقتنامه از طریق همکاری میان اداره انکشاف بین المللی امریکا، متهب (که نماینده گان آن وزارت های صحت عامه، معارف و تحصیلات عالی میباشد) موسسات داوطلب خصوصی و موسسات غیر دولتی (اعم از امریکایی، بین المللی و محلی) ، موسسات بین المللی عامه، قراردادیان، موسسات همکار، جوامع محل، و سایر تمویل کننده گان بدست خواهد آمد. سایر تمویل کننده گان مشتمل بر کمسیون اروپایی، بانک جهانی و جایکا میباشد. انسجام امور برعلاوه گروپ های کاری تدویر شده توسط وزارت صحت عامه، از طریق جلسات گروپ مشورتی صحت و تغذی تامین میگردد. تیم بزرگ متذکره نگرانی ها، فرصت ها و موضوعات مربوط به سایر همتا ها را با هم تشریک نموده تا اطمینان حاصل گردد که فعالیت های مربوط به موافقتنامه مناسبترین و موثرترین نقش را در نیل به نتایج مورد پسند، بازی مینماید. نقش ها و وظایف هر یک از گروپ ها در اسناد تطبیقی بصورت مفصلتر توضیح گردیده میتواند. اما عده یی از مسئولیت های عمومی ذیلاً توضیح میگردد.

مهمترین همتای هر دو سکتور صحت و تعلیم عبارت از نفوس مورد هدف است. متهب در صدد دریافت همکاری جوامع محل خواهد شد تا از مالکیت امور، هدایت، و حمایه با ثبات محل از صحت و خدمات تعلیمی، اطمینان حاصل گردد.

متهب پالیسی ها و رهنمود های واضحی را در هر دو سکتور صحت و تعلیم طبق اولویت های ملی خود ترتیب و از رعایت آن اطمینان حاصل مینماید.

سکتور خصوصی ، موسسات داوطلب خصوصی و موسسات غیر دولتی نقشی مهمی را در تشخیص و تطبیق برنامه های صحی و تعلیمی ایفا مینمایند و متخصصین تخنیکی ای را بکار میگمارند که همیشه در ایالات متحده امریکا و یا در کشور متهب موجود نمی باشند. ماحصل کمک های بلاعوض توسط اداره متذکره مستقیماً به همتا های تطبیق کننده فوق الذکر اعطا شده میتواند تا فعالیت های بتاسی ازین موافقتنامه را به پیش ببرند. اداره متذکره میتواند موسسات تطبیق کننده را درمطابقت با پالیسی و طرزالعمل تدارکات خود انتخاب نماید. متهب موافقه مینماید تا هر موضوع مربوط به موسسات تطبیق کننده فعالیت های تمویل شده اداره انکشاف بین المللی را مستقیماً با آن اداره روی بحث قرار دهد نه با موسسه تطبیق کننده مربوط که موضوعات فوق الذکر بطور مثال مشتمل اند بر موضوعات مربوط به عدم اجراات یا اجراات ناکافی.

اداره انکشاف بین المللی و متهب هردو مکلف اند هماهنگ سازی ستراتیژی، برنامه ریزی منابع و امکانات و پالیسی با سایر موسسات تمویل کننده در بخش صحت و تعلیمات در افغانستان را انجام دهند. حصول نتایج متوقعه مندرج درین متن به فرضیه ایکه نتایج معینه توسط سایر تمویل کننده گان بدست خواهد آمد، استوار میباشد. که نتایج اخیر الذکر در محدوده منافع قابل اداره، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قرار ندارد. متهب مسئول است تا د رمورد اولویت های ملی سکتور های تعلیم و صحت به تمام جوامع تمویل کننده تفصیل دهد.

طرفین بمنظور تامین هماهنگی و مشاورت کامل، موافقه میدارند تا اقلاً سال دو بار تدویر جلسه نموده که جلسات از نخستین سال کامل بعد از انعقاد این موافقتنامه آغاز می یابد تا تمام جوانب مربوط به این موافقتنامه بشمول موضوعات ستراتیژیک و عملیاتی بررسی شده بتوانند. طرفین ضمن جلسات خود روی تطابق فعالیت های مندرج دراین موافقتنامه به نتایج متذکره آن، و در مورد نیل به شاخص های مندرج در اسناد تطبیقی بحث و مداقه مینمایند. طرفین میتوانند نظریات خود را درمورد نیاز مبنی بر تغییر، تزئید و یا انقطاع فعالیت ها ، پلانگذاری فعالیت های جدید و یا تغییر درتخصیص منابع به فعالیت های مشخص ابراز نمایند تا هدف و نتایج مندرج در این موافقتنامه بر آورده شده و با اولویت های انکشاف ملی متهب بصورت مداوم هماهنگی حاصل گردد. توقع میرود که طرفین درمورد ضرورت های فعلی و آینده به منابع در ارتباط به فعالیت های متذکره و تخمین مصارف عمومی فعالیت ها در خلال میعاد متباقی این موافقتنامه مباحثه خواهند نمود.

علاوتاً اداره انکشاف بین المللی امریکا در نظر دارد تا اسناد نظری و تخمینات عمومی مصارف برنامه های جدیدی را که برای ادامه اهداف مندرج درین موافقتنامه بعقیده آن اداره لازم باشد، بمثابه پروسه پلانسازی داخلی خود ترتیب نماید. اداره انکشاف بین المللی در مرحله ترتیب اسناد نظری برنامه های جدید مشتمل در حیطه تطبیق این موافقتنامه ، با متهب مشوره خواهد نمود. بتاسی از پروسجر های داخلی که ترتیب میگردد، اداره انکشاف بین المللی امریکا هر یک از اسناد فوق الذکر عرصه های برناموی را با متهب تشریک نموده و متهب آنرا بررسی و در تعیین جهت و حدود مراحل بعدی بررسی و منظوری برنامه توسط اداره انکشاف بین المللی امریکا ، اشتراک خواهد نمود. در صورتی که متهب نگرانی های جدی داشته باشد و بعد از مباحثات با اداره متذکره حل شده نتواند امکان دارد تا اسناد نظری به مراحل بعدی پلانسازی آن اداره نرسد. بررسی اسناد نظری بنماینده گی از دولت توسط وزارت مالیه ویا توسط اداره یی صورت میگیرد که آنوزارت تعیین نماید. پروسه مشابه مشورتی درجریان مرحله طرح پروژه دنبال خواهد شد.

همچنان اداره انکشاف بین المللی امریکا در نظر دارد تا در هیئات بررسی تدارکاتی امور عمده، متهب را دعوت به اشتراک نماید. متهب در هیئات متذکره از طریق معرفی یک تن توسط وزارت مالیه اشتراک مینماید. شخص اخیر الذکر کارکن وزارت مالیه ویا سایر وزارت های مناسب برای اشتراک در چنین جلسات بوده میتواند . نماینده متهب مقررات اداره انکشاف بین المللی امریکا را در خصوص اشتراک در چنین جلسات طبق اخبار آن اداره ، رعایت مینماید.

VIII نظارت و ارزیابی

اندیکاتور ها و اهداف خاص کمیتی سکتور های صحت و تعلیم میان اداره انکشاف بین المللی و بالترتیب وزارت صحت عامه و وزارتهای معارف /تحصیلات عالی مورد مباحثه و موافقه

قرار گرفته اند. لست اندیکاتور ها (شاخص ها) ، بشمول توضیحات دقیق مثلاً کمیت، تناوب ، و منبع مناسب حصول معلومات در اسناد تطبیقی بصورت مفصلتر توضیح گردیده میتواند.

عده یی از شاخص ها از معلومات جمع آوری شده عادی احصائیوی منشا خواهد گرفت. سایر معلومات عادی در مورد اجراات از برررسی و نظارت در بازدید های ساحوی و سروی های متناوب نمونوی بدست خواهد آمد. معلومات اساسی عده یی از شاخص های فعالیت باید جمع آوری ویا تائید گردد. اهداف به اساس گرایشات موجوده و اثرات تخمینی اداره انکشاف بین المللی امریکا و سایر مداخلات مراجع تمویل کننده ، استوار میباشد. با حصول معلومات بیشتر، اهداف حسب لزوم مجدداً بررسی و عیار خواهد شد.

اداره انکشاف بین المللی به تاسی از نتایج بررسی و ارزیابی های معلومات و یا به اساس درخواست متهب، میتواند اقدامات اصلاحی را رویدست گیرد. اقدامات اصلاحی مشتمل بر موارد ذیل وامثالهم بوده میتواند:
انقطاع، کاهش و یا سایر تعدیلات در یک یا بیشتر فعالیت ها ، ویا اضافه نمودن فعالیت های جدید. وجوه تخصیص شده به فعالیت ها بمنظور پیشبرد هدف این موافقتنامه قطع، کاهش ویا به فعالیت های موجود ویا جدید انتقال گردیده میتواند.

IX - سایر موضوعات مربوط به تطبیق
در خصوص احکام مربوط به بررسی مندرج در جز دوم فقره ب ضمیمه دوم این موافقتنامه (احکام نمونوی) ، طرفین موافقه دارند که در مواردیکه همتا های تطبیق کننده غیر وابسته به متهب را اداره انکشاف بین المللی امریکا مستقیماً برای تطبیق فعالیت های مندرج درین موافقتنامه تمویل مینماید، اداره متذکره میتواند احکام لازم بررسی را در مقاولات تطبیقی با همتا های متذکره بعوض متهب ایکه تسلیم کننده پلان بررسی مندرج در همان بخش میباشد، درج نماید.

بودجه توضیحی سالهای مالی 2005 الی 2010
تامین تعلیمات و صحت بهتر برای نفوس کشور

(ضریب تمام ارقام جدول ذیل 1000 دالر امریکایی میباشد)

هدف یا دست آورد متوقعه	سال مالی 2005		سال مالی 2006		سال مالی 2007		سال مالی 2008		سال مالی 2009		سال مالی 2010	
	یو – اس - اید	حکومت افغانستان	یو – اس - اید	حکومت افغانستان	یو – اس - اید	حکومت افغانستان	یو – اس - اید	حکومت افغانستان	یو – اس - اید	حکومت افغانستان	یو – اس - اید	حکومت افغانستان
تأمین تعلیمات و صحت بهتر برای نفوس کشور	95400	79100	110800	158200	147000	158200	182000	158200	194000	158200	210000	158200
تزئید دسترسی زنان و اطفال کمتر از 5 سال به خدمات صحی با کیفیت ، بخصوص در ساحات روستایی و ساحاتی که سطح خدمات در آن پائین است	41200		51550		71000		85500		91500		99500	
کنترول تیتانوس، پولیو، ملاریا، و توبرکلوز	0		3000		5000		8000		10000		10000	
احیای شفاخانه و کلنیک، عرضه خدمات اساسی و ارتقای ظرفیت وزارت صحت عامه	38700		46550		64000		75500		79500		87500	
مساعدت با قربانیان	2500		2000		2000		2000		2000		2000	
تزئید دسترسی اطفال ، نوجوانان و کاهلان به تدریس با کیفیت و محیط با ثبات آموزش	42400		49750		73000		91500		96500		103500	
پروژه تعلیمات اساسی	15400		31750		34000		39500		40000		40000	
تحصیلات عالی (بشمول بورس های تحصیلی)	10000		7000		12000		15000		20000		28500	
اعمار یا بازسازی مکاتب	12500		6500		22000		22000		25000		20000	
سواد آموزی و مهارت های مثمر	2000		4500		5000		15000		11500		15000	
ارتقای ظرفیت (وزارت امور زنان)	2500		0		0		0		0		0	
رهن قبلی	10250		7000									
حمایه برنامه USAID	1600		2500		3000		5000		6000		7000	

یادداشت شماره ا: تمام مبالغ و تخمینات موکول به دریافت وجوه وسایر شروط این موافقتنامه و قوانین مربوط میباشد.
یادداشت شماره 2: هدف از سال مالی عبارت از سال مالی دولت امریکادر خصوص سهمگیری USAID و سال مالی دولت افغانستان در خصوص سهمگیری افغانستان میباشدکه در نصف دوم سال 1384 مصادف با سال مالی 05 آغاز میگردد.

ضمیمه شماره 2
مواد یا احکام نمونوی

فهرست مندرجات

ماده الف : تعریفات و اسناد تطبیقی

فقره الف.1 : تعریفات
فقره الف.2 : اسناد تطبیقی

ماده ب : تعهدات عمومی

فقره ب.1: مشاورت
فقره ب.2: تطبیق موافقتنامه
فقره ب.3: استفاده از اجناس و خدمات
فقره ب.4: مالیات
فقره ب.5 : گذارش و معلومات، دفاتر و سوابق موافقتنامه، بررسی و تفتیش
فقره ب.6: تکمیل بودن معلومات
فقره ب.7: سایر پرداخت ها
فقره ب.8: معلومات وعلامه گذاری

ماده ج : مواد مربوط به تدارکات

فقره ج.1: منبع و منشاء
فقره ج.2: تاریخ واجد شرایط شدن
فقره ج.3: پلان ها، مشخصات و قرار دادها
فقره ج.4: قیمت مناسب
فقره ج.5: اطلاعیه برای تدارک کنندگان بالقوه
فقره ج.6: حمل ونقل
فقره ج.7: بیمه
فقره ج.8: دارایی مازاد ملکیت حکومت ایالات متحده امریکا

ماده د : پرداخت ها

فقره د.1: پرداخت مصارف مربوط به اسعار خارجی
فقره د.2: پرداخت مصارف مربوط به پول داخلی
فقره د.3: سایر اشکال پرداخت
فقره د.4: نرخ تبادله

ماده هـ : اختتام، جبران

فقره هـ.1: تعلیق و فسخ

فقره هـ.2 : بازپرداخت
فقره هـ.3: عدم لغو جبران خساره
فقره هـ.4: واگذاری

ماده و : مواد متفرقه

فقره و.1: رشد سرمایه گذاری
فقره و.2: پلان گذاری داوطلبانه در خانواده
فقره و.3: ممانعت از تعاون با قاچاقبران مواد مخدر
فقره و.4: حقوق کارگران

مواد نمونوی (معیاری)

ماده الف : تعریفات و اسناد تطبیقی

فقره الف.1: تعریفات: هدف از "موافقتنامه" مندرج درین ضمیمه ، عبارت از موافقتنامه اعطای کمک بلاعوض برای تحقق هدف ستراتیژیک میباشد که این ضمیمه با آن الحاق گردیده و یک جز آنرا تشکیل میدهد. اصطلاحات که درین ضمیمه استعمال شده اند عین مفهومی را دارا میباشند که در موافقتنامه بکار رفته است.

فقره الف.2: اسناد تطبیقی : به منظور همکاری با متهب در تطبیق این موافقتنامه، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا وقتاً فوقتاً، اسناد تطبیقی را صادر خواهد نمود که در آن معلومات اضافی در مورد موضوعات مربوط به این موافقتنامه بیان میگردد. همچنان طرفین میتوانند مشترکاً اسناد تطبیقی ای را صادر نمایند که طی آن تفاهم متقابل شانرا در مورد جنبه های تطبیقی این موافقتنامه تائید و ثبت مینمایند. همچنان اسناد تطبیقی به منظور ثبت تغییرات و استثنأتی که توسط موافقتنامه مجاز گردانیده شده اند، نیز صادر گردیده میتواند.

ماده ب : تعهدات عمومی

فقره ب.1: مشاورت: طرفین شامل درین موافقتنامه به منظور تآمین هدف و نتایج مندرج درین موافقتنامه با همدیگر همکاری خواهند نمود. بدین منظور، هر یک از طرفین نظر به تقاضای طرف مقابل، در مورد پیشرفت هایی حاصله در خصوص هدف و نتایج مند رج این موافقتنامه، انجام تعهدات بتأسی ازین موافقتنامه، اجراات مشاورین، قراردادیان و یا تدارک کنندگان تعیین شده بتاسی ازین موافقتنامه و سایر مسایل مربوط به این موافقتنامه تبادل نظر خواهند نمود.

فقره ب.2: تطبیق موافقتنامه
متهب قرار آتی عمل خواهد کرد:
الف : متهب با دقت لازم و مؤثریت، در مطابقت با روش های درست تخنیکی، مالی و اداری، و در مطابقت با اسناد ، پلان ها، مشخصات، قرارداد ها، جداول زمانی، و سایر ترتیبات و با تعدیلات لازم که توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا منظور شده باشد، این موافقتنامه را عملی و یا زمینه تطبیق آنرا فراهم میسازد.

ب : متهب اداره امور مربوط را با کارکنان واجد شرایط و با تجربه انجام داده و کارمندانی را که برای انجام و ادامه فعالیت های تمویل شده تحت این موافقتنامه لازم شمرده میشود آموزش میدهد و زمینه آنرا مساعد خواهد ساخت تا فعالیت های متذکره طوری انجام و ادامه یابد که منتج به تامین تحقق هدف ستراتیژیک و نتایج مندرج درین موافقتنامه گردد.

فقره ب.3: استفاده از اجناس و خدمات

الف: هر نوع اجناس و خدماتی که به اساس این موافقتنامه تمویل میگردد باید الی اکمال ویا اختتام این موافقتنامه برای موافقتنامه تخصیص یافته و بعد از آن (و یا در جریان تعلیق

موافقتنامه) برای پیشبرد اهداف این موافقتنامه و مطابق به رهنمایی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در اسناد تطبیقی، مورد استفاده قرار گیرد.

ب : از اجناس و خدماتی که بتاسی از این موافقتنامه تمویل میگردد، برای توسعه و یا کمک با سایر پروژه ها یا فعالیت های امداد خارجی که توسط سایر کشورها غیر از کشورهای شامل در کود جغرافیایی نافذ شماره 935 این اداره تمویل میگردد استفاده نخواهد شد، مگراینکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در مورد کتباً طور دیگری موافقه نماید.

فقره ب.4: مالیات

الف : معافیت عمومی: این موافقتنامه مقاوله برناموی میان متهب وحکومت ایالات متحده میباشد که بتاسی از شماره چهارم موافقتنامه عمومی همکاری تخنیکی میان طرفین مورخ 7 فبروری سال 1951 ، عقد گردیده، و همکاری که به اساس این موافقتنامه صورت میگیرد از هر نوع مالیات وضع شده بتاسی از قوانین نافذه کشور متهب، معاف میباشد.

ب : مگراینکه درین حکم طور دیگری درج گردیده باشد، معافیت عمومی مندرج در جزء (الف) بصورت غیر محدود مشتمل بر فعالیت های ذیل میباشد: (1) هر نوع فعالیت، قرار داد، کمک بلاعوض و سایر موافقتنامه های تطبیقی که توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده طبق این موافقتنامه تمویل می گردد؛ (2) هر نوع معامله و یا تدارکات، تجهیزات، مواد، اجناس یا سایر اموال که (منبعد مجموعاً بنام اموال یاد میشود) که مربوط شماره (1) فوق الذکر باشد؛ (3) هر قراردادی ، متهب، یا سایر مؤسسات که فعالیت های تمویل شده تحت این موافقتنامه را انجام میدهند؛ (4) هر کارمند چنین مؤسسات؛ و (5) هر قرار دادی انفرادی و یا متهب که فعالیت های تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده را تحت این موافقتنامه انجام میدهند.

ج : به استثنا حالاتیکه درین حکم طور دیگری تصریح گردد، معافیت عمومی مندرج در جزء (الف) در مورد مالیات ذیل و امثالهم تطبیق میگردد:

(1) معافیت شماره 1: محصول گمرکی، تعرفه ها، مالیات بر واردات، یا سایر محصولات بر واردات، استفاده و یا صدورواپس اجناس و یا اموال و اثاثه شخصی (به شمول عراده جات شخصی) که مورد استفاده شخصی اتباع خارجی و یا اعضای خانواده آنان قرار میگیرد.

معافیت شماره اول تمام مصارفی را که بر اساس قیمت اجناس وارد شده تعیین میگردد شامل میباشد، ولی مصارف خدماتی را که مستقیماً به انتقال اموال یا محموله مربوط میگردد شامل نمیگردد.

(2) معافیت شماره 2: مالیات بر عایدات، منفعت و دارایی های که مربوط به اشخاص ذیل میباشد:

(1) هر نوع مؤسسات خارجی
(2) کارمندان خارجی مؤسسات داخلی و خارجی، و
(3) قرار دادیان انفرادی غیر افغانی و دریافت کننده گان غیر افغانی کمک بلاعوض

معافیت شماره 2 شامل است بر هر نوع مالیات بر عایدات و تامینات اجتماعی و تمام مالیات بر دارایی شخصی و غیرمنقول که در تملک چنین مؤسسات و یا اشخاص خارجی قرار دارد. اصطلاح "داخلی" به هر نوع مؤسسه ایکه تحت قوانین کشور متهب ایجاد میگردد و به اتباع متهب اطلاق میگردد به استثنای اتباع ایکه اجازه اقامت دایمی در ایالات متحده امریکا را دارند.

(3) معافیت شماره 3: مالیاتی که بر آخرین معامله خریداری اجناس و خدمات تمویل شده تحت این موافقتنامه وضع میگردد به شمول مالیات بر فروشات، مالیات ارزش اضافه شده، یا مالیات بر خریداری و کرایه ملکیت غیرمنقول وشخصی. عبارت "آخرین معامله " به آن آخرین معامله ای اطلاق میگردد که در آن اجناس و خدمات برای استفاده در فعالیت های تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا طبق این موافقتنامه خریداری گردد.

د : اگر برخلاف شرایط معافیت فوق مالیه وضع و پرداخت گردد، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده میتواند حسب صلاحدید خود اقدامات ذیل را اتخاذ نماید:
(1) از متهب مطالبه نماید تا مبلغ مالیه و سایر وجوه را به استثنای آنچه درین موافقتنامه درج گردیده به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا و یا مراجع دیگرطبق هدایت اداره متذکره بازپرداخت نماید، و یا
(2) مبلغ مالیه تادیه شده را با وضع از مبالغ کمک بلاعوض که تحت این موافقتنامه یا کدام موافقتنامه دیگر بین طرفین پرداخت می گردد، تسویه نماید.

هـ : در صورت عدم توافق در مورد تطبیق معافیت، طرفین توافق مینمایند تا به صورت عاجل تدویر جلسه نموده و موضوع را به اساس اصل مبنی بر اینکه کمک اعطاء شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا از مالیات مستفیم معاف می باشد، حل و فصل نمایند تا تمام کمک های که توسط این اداره صورت می گیرد مستقیماً برای انکشاف اقتصادی کشور متهب مساعدت گردد.

فقره ب.5: گزارشات و معلومات، دفاتر و سوابق موافقتنامه، بررسی و تفتیش

الف : گزارش ها و معلومات: متهب اسناد و سوابق حسابی و سایر معلومات و گزارش های مربوط به این موافقتنامه را حسب تقاضای مناسب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در دسترس آن اداره میگذارد.

ب : دفاتر وسوابق موافقتنامه متهب: متهب دفاتر ، اسناد و سوابق، و سایر مدارک حسابی مربوط به موافقتنامه را طور مناسب حفظ و نگهداری مینماید که باید برای وانمود نمودن موارد ذیل وسایر موارد مربوط کافی باشد:
- تمام مصارفی که طبق این موافقتنامه توسط متهب متحمل میگردد،
- دریافت و استفاده از اجناس و خدماتی که به اساس این موافقتنامه توسط متهب حاصل گردیده باشد،
- ایجابات مربوط به تشریک مصارف مورد توافق ،
- مشخصات و حدود درخواست از تدارک کننده گان بالقوه اموال و خدماتی که متهب حاصل نموده باشد،
- اساس عقد قرار داد ها و صدور اوامر مر بوط به متهب

- پیشرفت های عمومی در جهت اجرای کلی موافقتنامه (دفاتر و اسناد و سوابق موافقتنامه).
متهب دفاتر و اسناد موافقتنامه را مطابق به اصول قبول شده حسابداری در ایالات متحده امریکا و یا به اساس انتخاب متهب و منظوری اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا طبق اصول حسابداری دیگر نگهداری مینماید که امثال آن ذیلاً تذکار می یابد: (1) اصول جسابداری کمیته بین المللی معیارات حسابداری (مربوط فدراسیون بین المللی حسابداران) و یا
(2)اصول حسابی قبول شده در کشور متهب.
دفاتر واسناد موافقتنامه برای حد اقل سه سال پس از تاریخ آخرین پرداخت توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا یا برای مدت زمان طولانی تری که برای حل و فصل هرگونه دعاوی قضایی، مطالبات و یا نتایج بررسی ایجاب نماید، حفظ میگردد.

ج : بررسی متهب : در صورتی که مبلغ 300000 هزار دالر امریکایی یا بیشتر از آن از جمله وجوه کمک شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در سال واحد مالی تحت این موافقتنامه مستقیماً توسط متهب به مصرف برسد، درینصورت باید متهب بررسی مالی را مطابق به شرایط ذیل انجام دهد، به استثنای اینکه طرفین در مورد کتباً طور دیگری توافق نمایند:

(1) متهب پس از اخذ منظوری اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا، عالیترین مرجع بررسی خویشرا توظیف نموده و یا یک بررس مستقل را مطابق با " رهنمودهای بررسی مالی قرارداد شده توسط دریافت کنندگان خارجی " که توسط مفتش عمومی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده صادر گردیده است، جهت بررسی تعیین مینماید.
بررسی باید مطابق به رهنمودهای فوق صورت گیرد؛ و

(2) به اساس این بررسی تثبیت خواهد شد که آیا دریافت و مصرف وجوه فراهم شده به موجب این موافقتنامه در مطابقت با اصول قبول شده حسابداری طوریکه در فقره (ب) درج گردیده صورت گرفته و یا خیر و آیا متهب شرایط موافقتنامه را رعایت نموده است یا خیر. بررسی باید در ظرف 9 ماه بعد ار ختم سال تحت بررسی متهب تکمیل شود.

د: بررسی دریافت کننده فرعی: متهب پلان بررسی مصارف دریافت کننده فرعی تحت پوشش را که به اساس عقد قرارداد یا موافقتنامه مستقیم با متهب وجوه ناشی ازین موافقتنامه را وصول مینماید، به نحوه ایکه برای اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قابل قبول باشد به آن اداره ارائه مینماید، مگراینکه توسط طرفین در مورد طور دیگری توافق صورت گیرد.

(1)دریافت کننده فرعی (تحت پوشش) عبارت شخصی است که 300000 دالر امریکایی یا بیشتر از آن را در یک سال مالی خود از اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا دریافت و به مصرف میرساند (طور مثال بحیث دریافت کننده گان بتاسی از قراردادها، کمک بلاعوض و یا موافقتنامه همکاری مبنی بر قابل بارپرداخت بودن مصارف و یا بحیث دریافت کننده گان فرعی بتاسی از موافقتنامه های هدف ستراتیژیک اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا و سایر موافقتنامه های کمک بلاعوض با کشورهای خارجی میباشد).

(2) در پلان فوق الذکر باید روش هایی توضیح گردد که متهب برای ادای مسئولیت های خود مبنی بر بررسی وصول کنندگان فرعی، از آن استفاده مینماید. متهب مسؤلیت های بررسی متذکره را با اتکا به بررسی های مستقل دریافت کننده گان فرعی و یا با توسعه حدود بررسی مستقل مالی متهب انجام داده میتواند تا دریافت کننده فرعی را نیز تحت بررسی قرار دهد ؛ و یا میتواند به ترکیبی از هر دو طرزالعمل فوق بصورت مختلط اتکا نماید.

(3) وجوهی در پلان مشخص میگردد که برای دریافت کننده فرعی تحت پوشش که مطابق به سایر شرایط بررسی لازم برای برآورده شدن مسئولیت های متهب تحت بررسی قرار خواهند گرفت، پرداخته میشود. (مؤسسات غیر انتفاعی که در ایالات متحده ایجاد گردیده مسئولیت بررسی اشرا خود به عهده خواهد داشت. قراردادی انتفاعی که در ایالات متحده امریکا ایجاد شده و قرار داد مستقیم با اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا دارد توسط یک اداره حکومتی ایالات متحده بررسی میگردد. سازمان داوطلب خصوصی که در خارج از ایالات متحده امریکا ایجاد گردیده باشد و مستقیماً از اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کمک بلا عوض میگیرد مسئولیت انجام بررسی اشرا خود به عهده خواهد داشت. قراردادی داخلی باید توسط اداره بررسی متهب مورد بررسی قرار گیرد.)

(4) متهب حصول اطمینان مینماید که دریافت کنندگان فرعی تحت پوشش که مستقیماً با متهب قرارداد یا موافقتنامه دارند اقدامات لازم اصلاحی را به موقع انجام دهند، برعلاوه متهب د رنظر گیرد که آیا بررسی دریافت کننده فرعی تغییر در اسناد و سوابق متهب را ایجاب مینماید و نیز دریافت کنندگان فرعی متذکره را مکلف میگرداند تا اسناد و سوابق و صورتحساب مالی شانرا طبق ضرورت در دسترس بررس مستقل قرار دهند.

هـ : گزارش های بررسی: متهب گزارش هر بررسی را که توسط متهب مطابق به این فقره صورت میگیرد در ظرف 30 روز پس از تکمیل بررسی و الی 9 ماه پس از ختم دوره تحت بررسی در اختیار اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قرار داده و یا دسترسی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را به چنین گزارشات مقدور میسازد.

و : سایر دریافت کنندگان فرعی تحت پوشش: برای دریافت کنندگان فرعی تحت پوشش که به موجب موافقتنامه توسط قرار داد ها و یا موافقات مستقیم با اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا وجوه را بدست می آورند، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا شرایط لازم بررسی را در چنین قراردادها یا موافقتنامه ها گنجانیده و به نمایندگی از متهب فعالیت های پیگیرانه خود را در رابطه به گزارش بررسی ارائه شده بتاسی از شرایط متذکره، انجام میدهد.

ز : مصارف بررسی: پس از منظوری کتبی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا، مصارف بررسی انجام شده بتاسی از شرایط این فقره، در مصارف موافقتنامه شامل گردیده میتواند.

ح : بررسی توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا: اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا صلاحیت دارد تا بررسی های را که به تأسی ازین موافقتنامه لازم میگردد به نمایندگی از متهب با استفاده از وجوه کمک شده تحت این موافقتنامه یا سایر منابع

مالی آن اداره برای این هدف، انجام داده و ارزیابی مالی را براه اندازد، و یا اینکه طور دیگری از حسابدهی مؤسساتی که وجوه آنرا به مصرف میرسانند بدون در نظرداشت ایجابات بررسی فوق، حصول اطمینان نماید.

ط : فرصت مبنی بر بررسی یا تفتیش: متهب برای نمایندگان ذیصلاح اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در هر زمان لازم اجازه میدهد تا نحوه پیشبرد فعالیت های تمویل شده تحت این موافقتنامه، استفاده از اجناس و خدمات تمویل شده توسط آن اداره ، دفاتر، سوابق و سایر اسناد مربوط به این موافقتنامه را مورد تفتیش قرار دهد.

ی : دفاتر و اسناد دریافت کننده گان فرعی: متهب فقره های (الف، ب، د، هـ، ز، ح، و ط) فوق را در تمام موافقتنامه های فرعی شامل میسازد که با مؤسسات غیرامریکایی عقد مینماید و ارزش آن برابر با 300000 دالر امریکایی و یا بیشتر از آن گردد طوریکه در فقره (ج) ذکر گردیده است. در موافقتنامه های فرعی که با مؤسسات غیرامریکایی صورت میگیرد و از حد 300000 دالر امریکایی کمتر باشد باید حد اقل فقره های (ح) و (ط) شامل گردد.
موافقتنامه های فرعی که با مؤسسات امریکایی صورت میگیرد باید تصریح نماید که مؤسسه امریکایی شامل قرارداد تابع شرایط بررسی مندرج در نشریه شماره 133- الف اداره تنظیم بودجه ایالات متحده امریکا میباشد.

فقره ب.6: تکمیل معلومات : متهب از موارد ذیل تصدیق بعمل می آورد:

الف : مطالب و شرایطی را که در مراحل رسیدن به موافقتنامه با اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به آن اداره اطلاع داده ویا زمینه اطلاع به آنرا فراهم نموده، صحیح و کامل بوده، و تمام حقایق و شرایطی را که ممکن بر این موافقتنامه و یا انجام مسئولیت ها به تأسی ازین موافقتنامه اثر قابل ملاحظه ای داشته باشد، بیان نموده است؛ و

ب : اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را در اوقات مناسب در مورد هر نوع مطالب و حالاتی مطلع میسازد که ممکن موافقتنامه و یا پیشبرد مسئولیت های بتأسی از موافقتنامه را بصورت قابل ملاحظه متأثر سازد.

فقره ب.7: سایر پرداخت ها: متهب تصدیق مینماید که هیچ نوع پرداختی بواسطه کدام کارکن متهب در رابطه به خریداری اجناس یا تدارک خدمات که به موجب این موافقتنامه تمویل میگردند، وصول نگردیده و نخواهد شد، به استثنای فیس، مالیات یا پرداخت های مشابه که قانوناً در کشور متهب وضع میگردد.

فقره ب.8: معلومات و علامه گذاری: متهب اعلانات مناسب را در مورد این موافقتنامه و برنامه ایکه ایالات متحده امریکا به آن مساعدت نموده براه انداخته و ساحات انجام فعالیت های مربوط به این موافقتنامه را مشخص، و اموال تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را طوریکه در اسناد تطبیقی توضیح شده علامه گذاری مینماید.

ماده ج: احکام تدارکاتی

فقره ج.1 : منبع و منشاء:

الف: مصارف اسعار خارجی: پرداخت مصارف اسعار خارجی منحصراً به منظور تمویل مصارف اجناس و خدماتیکه به موجب این موافقتنامه لازم میگردد صورت گرفته که در رابطه به اموال منبع و منشاء آن و در رابطه به تدارک کنندگان اموال و خدمات تابعیت آنان باید در کشورهاییکه در زمان انفاذ و عقد قراردادها شامل کود جغرافیایی شماره 935 میباشد، مدنظر گرفته شود، به استثنا حالاتیکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری موافقه نماید و طبق مندرجات ذیل باشد:

1. مصارف انتقالات بحری تحت این موافقتنامه، فقط به کشتی هایی پرداخته میشود که حامل بیرق کشورهای شامل در کود شماره 935 باشند. همچنان به فقره (ج.6) در مورد استفاده از کشتی های حامل بیرق امریکا مراجعه شود.

2. کشور متهب منبع واجد شرایط مصارف بیمه دریایی به اسعارخارجی میباشد، مشروط براینکه به تآسی از فقره ج.7(الف) طور دیگری واجد شرایط باشد.

3. هر وسیله نقلیه که به موجب این موافقتنامه تمویل میگردد باید ساخته کشور امریکا باشد، مگراینکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری موافقه نماید.

ب : مصارف پول داخلی: پرداخت مصارف به اسعار داخلی فقط برای تمویل اجناس و تدارک خدمات مورد ضرورت موافقتنامه مطابق به ایجابات پالیسی تدارکات محلی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا صورت میگیرد که در سند تطبیقی ارائه خواهد شد.

ج : منبع و منشاء انتقالات بحری وهوائی به کشوری اطلاق خواهد شد که کشتی و یا طیاره در زمان انتقال در آنکشور راجستر باشد.

د : شرایط مربوط به اجناس و خدمات مقید و غیر واجد شرایط در سند تطبیقی درج شده میتواند.

هـ : انتقالات هوایی اجناس یا اشخاصیکه بتاسی ازین موافقتنامه تمویل میگردد توسط انتقال دهندگانی صورت خواهد گرفت که تصدیق ایالات متحده امریکا را داشته و خدمات چنین انتقال دهندگان به اساس قانون هواپیمایی ایالات متحده امریکا فراهم گردیده بتواند. تفصیلات بیشتر در مورد این شرایط در اسناد تطبیقی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا ارائه شده میتواند.

فقره ج.2: تاریخ واجد شرایط شدن: هیچ نوع اجناس و خدماتی که به اساس اوامر و قراردادهای منعقده قبل از تاریخ انفاذ این موافقتنامه خریداری یا تدارک شده باشد، به موجب این موافقتنامه تمویل گردیده نمیتواند، مگراینکه کتباً طور دیگری موافقه صورت گیرد.

فقره ج.3 : پلان ها، مشخصات و قراردادها: به منظور ایجاد توافق متقابل میان طرفین، و به استثنای حالاتیکه طرفین کتباً طور دیگری موافقه نمایند، موارد آتی تطبیق خواهد شد:

الف : متهب مواد آتی را به مجرد تهیه آن به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا ارائه خواهد نمود:

(1) هر نوع پلان ها، مشخصات، جداول زمانی تدارکات ویا امور ساختمانی، قراردادها، و سایر اسناد فی مابین متهب و اشخاص ثالث که مربوط به اجناس و خدمات تمویل شده توسط این موافقتنامه باشد، بشمول اسناد مربوط به ارزیابی قبلی اهلیت داوطلب و انتخاب قراردادیان و یا درخواست افر ها و پیشنهادات و هر نوع تغییر عمده در اسناد ذیل نیز بلافاصله به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا ارائه میگردد؛ و

(2) الف: هر نوع اسناد مربوط به اجناس و خدماتی که به موجب این موافقتنامه تمویل نمیگردند ولی توسط اداره انکشاف بین المللی امریکا برای موافقتنامه مهم تلقی گردد، نیز به اداره متذکره ارائه میگردد. جنبه های موافقتنامه در خصوص موضوعات شامل این جزء در اسناد تطبیقی مشخص میگردد.

ب : اسناد مربوط به ارزیابی قبلی اهلیت قراردادیان و درخواست داوطلبی و پیشنهادات برای اجناس و خدمات تمویل شده تحت این موافقتنامه قبل از صدور آن، توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً منظور میگردد، در شرایط چنین اسناد باید معیارات و قیاسات ایالات متحده امریکا مدنظر گرفته شوند؛

ج : قراردادها و قراردادیانی که تحت این موافقتنامه جهت خدمات انجنیری، مسلکی، ساختمانی، و سایر خدمات و یا تجهیزات تعیین شده در اسناد تطبیقی تمویل میگردند، قبل از عقد و یا اجرای قرارداد باید کتباً توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا منظور گردد. تغییرات عمده درین قراردادها نیز باید قبل از اجرای آن کتباً توسط اداره متذکره منظور گردد؛ و

د : شرکت های مشورتی که متهب برای تطبیق این موافقتنامه آنها را بکار میگمارد ولی تحت این موافقتنامه تمویل نمیگردند، حدود خدمات آنها و حدود وظایف پرسونل آنها که برای ماموریت تحت این موافقتنامه توظیف میگردند باید طوری صورت گیرد که توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا مشخص میگردد، و قراردادیان ساختمانی که توسط متهب برای تطبیق این موافقتنامه توظیف میگردند ولی تحت این موافقتنامه تمویل نمیگردند باید به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قابل پذیرش باشند.

فقره ج.4: نرخ مناسب: در مقابل هر نوع اجناس و خدماتی که تحت این موافقتنامه طور عمده یا منفرد تمویل میگردند، بالاتر از قیمت مناسب آن پرداخت صورت نخواهد گرفت. خریداری چنین اقلام بصورت منصفانه و تا حد اعظمی ممکن به اساس رقابت صورت خواهد گرفت.

فقره ج.5: اطلاعیه به تدارک کنندگان احتمالی: به منظور اینکه برای تمام شرکت های امریکایی فرصت داده شود تا در تدارک اموال و خدمات تمویل شده تحت این موافقتنامه سهم بگیرند، متهب معلومات مربوط به تدارک اموال و خدمات متذکره را در هر زمانیکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در اسناد تطبیقی تقاضا نماید، به دسترس آن اداره قرار میدهد.

فقره ج.6: انتقالات

الف : اگر انتقالات توسط کشتی و یا طیاره ای صورت گیرد که منظوری قبلی اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را اخذ ننموده باشد، در ینصورت علاوه بر ایجابات مندرج در جزء (الف) فقره ج.1، مصارف مربوط به انتقالات بحری و هوایی و خدمات مربوط به انتقال آن تحت این موافقتنامه تمویل نخواهد شد.

ب : به استثنای حالاتیکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا فیصله نماید که کشتی های تجارتی شخصی حامل بیرق امریکا به قیمت عادلانه و مناسب قابل دسترس نمی باشد و یا کتباً طور دیگری موافقه نماید، موارد آتی قابل تطبیق میباشد:

1. حد اقل 50 فیصد وزن ناخالص تمام اموال به تن، که توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا تمویل میگردد و انتقال آن از طریق بحر صورت گرفته میتواند، توسط کشتی های تجارتی شخصی حامل بیرق امریکا انتقال خواهد یافت؛ (برای انتقا ل دهندگان احجام خشک، کشتی ها و تانکرهای انتقال دهنده اجسام خشک طور جداگانه محاسبه میگردد) و
2. حد اقل 50 فیصد عواید ناخالص که برای انتقالات تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا برای انتقال اموال به کشور متهب توسط انتقال دهندگان محموله خشک حاصل میگردد، باید به کشتی های تجارتی شخصی حامل بیرق امریکا و یا به نفع آنها پرداخته شود. در رعایت ایجابات بخش (1) و (2) این فقره باید هر دو بخش یعنی کارگوهای منتقل شده از بنادر امریکایی و کارگوهای منتقل شده از بنادر غیرامریکایی که بصورت جداگانه محاسبه میشود، رعایت گردد.

فقره ج.7: بیمه:

الف : بیمه دریایی اجناس تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا که به کشور متهب انتقال می یابند شامل مصارف اسعار خارجی گردیده میتواند، مشروط برینکه:

1. چنین بیمه به مطلوب ترین نرخ رقابتی تعیین گردد؛

2. چنین بیمه در کشوری صورت گیرد که مطابق به جزء (الف) فقره ج.1اجازه آنرا داشته باشد؛ و

3. مطالبات مربوط به آن به دالر امریکایی و یا هر نوع اسعار قابل مبادله آزاد پرداخته میشود مگراینکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری توافق نماید.

اگر متهب (یا دولت متهب) به اساس قانون، فرمان، لایحه، مقرره یا اجراات در رابطه با تدارکات تمویل شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا برعلیه هر نوع شرکت بیمه دریایی که اجازه فعالیت در یک یا بیشتر ایالت ایالات متحده امریکا را داشته باشد از تبعیض کار بگیرد، درینصورت تمام اجناس منتقل شده به قلمرو متهب که توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا تمویل گردیده در کشور امریکا توسط شرکت یا شرکت هایی بیمه خواهد شد که اجازه بیمه دریایی را در ایالات متحده امریکا داشته باشند.

ب : مگراینکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری توافق نماید، متهب اجناس وارداتی تمویل شده تحت این موافقتنامه را در مقابل خطرات مربوط به انتقال اموال به محل استفاده آنها بیمه نموده و یا اسباب بیمه آنرا فراهم میسازد؛ چنین بیمه به شرایطی صورت خواهد گرفت که مطابق با عملکردهای مناسب تجارتی بوده و قیمت کلی اموال را احتوا نماید. هر نوع جبران ناشی از چنین بیمه که توسط متهب اخذ میگردد برای تعویض و یا ترمیم اجناس تخریب شده و یا ضایعات آن به مصرف میرسد و یا برای جبران تعویض و یا ترمیم چنین اموال که توسط متهب انجام یابد، به متهب بازپرداخت میگردد. هر نوع تعویض باید از کشوری صورت گیرد که در کود جغرافیایی شماره 935 اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در زمان تعویض مشتمل باشد. مگراینکه طرفین کتباً طور دیگری طبق احکام این موافقتنامه توافق نمایند.

فقره ج.8. دارایی مازاد مربوط به حکومت ایالات متحده امریکا: متهب قبول مینماید که در هر زمان ممکن، دارایی فردی مازاد حکومت ایالات متحده امریکا را در عوض اقلام جدید تمویل شده تحت این موافقتنامه، مورد استفاده قرار دهد. وجوه این موافقتنامه برای تمویل مصارف انتقال چنین دارایی ها مورد استفاده قرار گرفته میتواند.

ماده د: پرداخت ها

فقره د.1: پرداخت مصارف اسعار خارجی

(الف) متهب پس ازآنکه هرگونه شرایط قبلی را برآورده نماید، میتواند پرداخت های مربوط به وجوه مندرج دزین موافقتنامه را برای تمویل مصارف اموال و خدمات لازم برای تطبیق این موافقتنامه به اسعار خارجی در مطابقت با شرایط مربوط و با استفاده از میتود های توافق شده ذیل وصول نماید:

1) با ارائه اسناد حمایوی لازم به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا طوریکه در اسناد تطبیقی تعیین شده است، (الف) درخواستی برای بازپرداخت برای چنین اجناس و خدمات، و یا (ب) درخواستی برای خریداری اموال و خدمات توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به نمایندگی از متهب؛ و یا
2) درخواست از اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا برای صدور تعهدنامه پرداخت مبالغ معین به یک و یا بیشتر قراردادیان و یا تدارک کنندگان، که بر مبنی آن اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا تعهد مینماید که در مقابل اجناس و خدمات فراهم شده توسط چنین قراردادیان یا تدارک کنندگان به آنان پرداخت نماید.

(ب) مصارف بانکی مربوط به تعهد نامه ها که بعهده متهب میباشد توسط کمک مالی این موافقتنامه تمویل میگردد مگراینکه متهب عکس آنرا به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده پیشنهاد نماید. سایر مصارفی که طرفین پرداخت آنرا قبول نمایند نیز تحت این موافقتنامه تمویل گردیده میتواند.

بخش د.2: پرداخت مصارف اسعار داخلی:

(الف) متهب پس ازآنکه هرگونه شرایط قبلی را برآورده سازد، وجوه ناشی ازین موافقتنامه را برای مصارف اسعارداخلی که به موجب این موافقتنامه لازم میگردد در مطابقت با شرایط این موافقتنامه و با ارائه درخواست های مربوط همراه با اسناد حمایوی آن به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا طوریکه در اسناد تطبیقی تعیین میشود، از اداره متذکره حاصل نموده میتواند.

(ب) اسعار داخلی که برای چنین پرداخت ها لازم میگردد توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به دالر امریکایی خریداری شده میتواند. دالرامریکایی معادل به اسعار داخلی که به موجب این حکم فراهم میگردد عبارت از مبلغی خواهد بود که برای خریداری اسعار داخلی توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا لازم میباشد.

فقره د.3: سایر اشکال پرداخت: پرداخت ها به سایر اشکالی که طرفین کتباً روی آن موافقه مینمایند نیز صورت گرفته میتواند.

فقره د.4: نرخ تبادله: اگر وجوه فراهم شده تحت این موافقتنامه توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در کشور کمک کننده به اداره متذکره ویا سایر ادارات دولتی و شخصی برای پیشبرد تعهدات آن اداره بتاسی ازین موافقتنامه فراهم میگردد، درینصورت متهب تدابیر لازم را اتخاذ مینماید تا وجوه به بلندترین نرخ تبادله به اسعار محلی تبدیل گردد و چنین نرخ مبادله در زمان تبدیلی آن برای هر شخص و هر مقصد در کشور متهب، غیرقانونی نباشد.

ماده هـ : فسخ موافقتنامه؛ جبران

فقره هـ.1: تعلیق و فسخ

الف : هر یک از جوانب شامل درین موافقتنامه میتوانند با ارائه اطلاعیه کتبی 30 روز قبل به جانب مقابل، این موافقتنامه را بصورت کامل خاتمه دهد. علاوتاً اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا می تواند با ارسال اطلاعیه کتبی 30 روز قبل به متهب این موافقتنامه را کلاً ویا قسماً فسخ نموده و یا تمام و یا یک قسمت این موافقتنامه را به حال تعلیق در آورد. برعلاوه، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا یک قسمت و یا تمام موافقتنامه را با ارسال اطلاعیه کتبی به متهب در حالات آتی فسخ نموده میتواند : (1) در صورتیکه متهب شرایط این موافقتنامه را برآورده نموده نتواند (2) در صورتیکه حادثه یی رخ دهد که اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا فیصله نماید که حصول نتایج و هدف این موافقتنامه غیرمحتمل و ادامه مساعدت ناممکن است و یا متهب نخواهد توانست که تعهدات اشرا به تآسی ازین موافقتنامه انجام دهد، و یا (3) هر نوع پرداخت و یا استفاده از وجوه مندرج درین موافقتنامه در تخلف از اسناد تقنینی نافذ بر اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا قرار گیرد اعم از تخلفات در زمان عقد موافقتنامه و یا بعد از آن.

ب : به استثنای پرداخت های که طرفین منحیث تعهدات غیرقابل فسخ با اشخاص ثالث قبل از تعلیق یا فسخ موافقتنامه قبولدار میگردند، تعلیق و یا فسخ این موافقتنامه و یا قسمت آن حسب مورد باعث تعلیق (برای مدت زمان تعلیق موافقتنامه) و یا فسخ هر نوع تعهداتی میگردد که طرفین برای فراهم نمودن منابع مالی وسایر منابع بتاسی از این موافقتنامه و یا بخش تعلیق شده یا فسخ شده موافقتنامه به عهده دارند. هر بخش این موافقتنامه که تعلیق یا فسخ نشده باشد کما کان نافذ و مرعی الاجرا شمرده میشود.

ج: برعلاوه، به مجرد تعلیق یا فسخ کلی یا قسمی این موافقتنامه، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا میتواند به مصرف خود هدایت دهد تا مالکیت اموال تمویل شده تحت این موافقتنامه و یا قسمت نافذ این موافقتنامه که در حالت قابل تحویلی قرار داشته باشد به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا منتقل گردد.

فقره هـ.2 بازپرداخت:

الف : در صورتیکه پرداخت پول از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا با اسناد حمایوی لازم مطابق به این موافقتنامه ضمیمه نباشد، و یا چنین پول در مطابقت با این موافقتنامه فراهم یا استفاده نگردد، و یا برای اموال و خدمات تدارک شده یی باشد که در مطابقت با این موافقتنامه استفاده نگردد، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا میتواند بدون در نظر داشت قابلیت تطبیق سایر جبرانات تحت این موافقتنامه، متهب را مکلف نماید تا چنین مبلغ پرداخت شده را در ظرف 60 روز پس از دریافت درخواست آن، به دالر امریکایی به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا بازپرداخت نماید.

ب : اگر در نتیجه عدم ایفای مکلفیت های متهب بتاسی ازین موافقتنامه، اجناس و خدمات فراهم شده تحت این موافقتنامه طور مؤثر و مطابق به این موافقتنامه استفاده نگردد، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا میتواند متهب را مکلف سازد تا تمام و یا یک قسمت پرداخت هاییرا که به موجب این موافقتنامه برای تدارک چنین اجناس یا خدمات صورت گرفته در ظرف 60 روز پس از وصول درخواست آن از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا، به دالر امریکایی به آن اداره بازپرداخت نماید.

ج : حق بازپرداخت مندرج در جزء (الف) یا (ب) علی الرغم سایر احکام این موافقتنامه برای مدت سه سال اعتبار از تاریخ آخرین پرداخت پول تحت این موافقتنامه، ادامه خواهد داشت.

د : (1) هر نوع باز پرداخت که به موجب جزء (الف) یا (ب) صورت میگیرد و یا (2) هر نوع بازپرداخت که توسط قراردادی، تدارک کننده، بانک یا سایر اشخاص ثالث در ارتباط به اجناس و خدمات تدارک شده تحت این موافقتنامه به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا صورت میگیرد و ناشی از قیمت نامناسب یا بیجک غلط اموال و خدمات باشد، یا اموال با مشخصات تقاضاشده مطابق نباشد یا خدمات ناکافی باشد درینصورت (الف) چنین بازپرداخت در قدم اول تا حدیکه قابل توجیه باشد به نفع موافقتنامه به مصرف میرسد، و (ب) پول باقیمانده در صورت موجودیت آن، از مساعدت بلاعوض وضع میگردد.

هـ : هر نوع تکتانه یا سایر درآمدها بر وجوهی که در طی مدت زمان پرداخت توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا الی استفاده مجاز آن ذریعه متهب عاید میگردد، توسط متهب دوباره به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا مسترد میگردد (به دالر امریکایی)، مگراینکه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری موافقه نماید.

فقره هـ. 3: عدم لغو جبران: هیچ نوع تأخیر در اعمال حق اخذ جبران یا خساره که در رابطه به تمویل تحت این موافقتنامه متوجه یکی از طرفین میگردد، به معنی لغو چنین حق یا جبران تعبیر گردیده نمیتواند.

فقره هـ.4: واگذاری: متهب موافقه مینماید که در صورت درخواست، حق مبنی بر اقامه دعاوی ایرا که در ارتباط و یا ناشی از اجراات قرار داد شده و یا نقض از اجراات متذکره توسط یکی از عاقدین قرار داد های مستقیم به دالر امریکایی که توسط اداره انکشاف بین المللی بصورت کلی یا قسمی ذریعه وجوه آن اداره درین موافقتنامه تمویل شده باشد، به اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا واگذار نماید.

ماده و: مواد متفرقه

فقره و.1: رشد سرمایه گذاری

الف : مگراینکه در اعطای کمک مالی طور مشخصاً تصریح گردد و یا اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری اجازه دهد، هیچ نوع وجوه و سایر کمک های مالی فراهم شده تحت این موافقتنامه برای فعالیت هایی به مصرف رسیده نمیتواند که هدف آن انکشاف سرمایه گذاری در یک کشور خارجی باشد.

ب : در صورتی که از متهب تقاضا گردد یا خود متهب آرزومند فراهم نمودن مساعدت در بخش فوق الذکر باشد و یا خواهان توضیحات در مورد تطابق فعالیت های مربوطه با محدودیت مندرج در فوق از اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا باشد ، درینصورت متهب مکلف است تا اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را در مورد فعالیت پیشنهادی خود مطلع و توضیح مفصلی در مورد فعالیت پیشنهادی ارائه نماید. متهب مکلف است تا زمان دریافت مشوره اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا چنین فعالیت را آغاز ننماید.

ج: متهب باید حصول اطمینان نماید که تمام کارمندان، قراردادیان فرعی، وصول کنندگان فرعی که مصروف خدمات رشد سرمایه گذاری میباشند در مورد محدودیت فوق الذکر آگاهی کسب نموده و نیز مکلف است تا این حکم را در قراردادها و موافقتنامه های فرعی متذکره شامل سازد.

فقره و.2: برنامه های مبنی بر پلانگذاری داوطلبانه خانواده: طرفین توافق مینمایند که تمام وجوه فراهم شده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکابه موجب این موافقتنامه باید در مطابقت با پالیسی ایالات متحده امریکا و ایجابات قانون آنکشور در رابطه به پروژه های پلانگذاری داوطلبانه خانواده به مصرف برسند و هیچ نوع وجوه فراهم شده تحت این موافقتنامه و یا اجناس و خدمات تمویل شده توسط چنین وجوه برای انجام موارد آتی استفاده گردیده نمیتواند:

الف : اجرای سقط جنین بحیث یک روش کنترول تعداد اولاد برای خانواده ها و یا تشویق و و وادار کردن اشخاص برای اجرای سقط جنین؛

ب : اجرای عقیم سازی جبری بحیث یک روش کنترول تعداد اولاد خانواده ها و یا وادار نمودن ویا اعطای امتیازات مالی به اشخاصیکه میتود عقیم سازی را قبول مینمایند؛

ج : هر نوع تحقیقات طبی حیاتی که قسماً یا کلاً مربوط به میتود ها و اجرای سقط جنین، و عقیم سازی جبری بحیث روش های جلوگیری از کثرت اولاد باشد.

د : اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا اسناد تطبیقی را جهت ارائه تفصیلات بیشتر در مورد شرایط این فقره صادر خواهد نمود.

فقره و.3: منع همکاری با قاچاقبران مواد مخدر

الف: در صورتیکه متهب و یا یکی از افراد کلیدی متهب متهم به جرم مواد مخدر گردد یا در قاچاق مواد مخدر دست داشته باشد طوریکه در بخش 140 مقررات فدرال شماره 22 ایالات متحده امریکا تعریف گردیده، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا حق دارد تا این موافقتنامه را فسخ نموده و یا سایر اقدامات لازم را اتخاذ نماید.

ب: در صورتیکه یکی از شرکای منظورشده توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده متهم به جرم مواد مخدر گردد و یا در قاچاق مواد مخدر دست داشته باشد طوریکه در بخش 140 مقررات شماره 22 ایالات متحده امریکا تعریف گردیده، اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا حق دارد تا مساعدت خود را خاتمه داده و یا سایر اقدامات لازم را اتخاذ نماید.

ج : متهب باید در موافقتنامه اعطای قرضه هاییکه به اساس این موافقتنامه به مبلغ بیشتر از 1000 دالر امریکایی اعطاء میشود، این حکم را شامل سازد که در صورتیکه قرض گیرنده و یا افراد مهم قرض گیرنده جرم مواد مخدر را مرتکب و یا در قاچاق مواد مخدر طوریکه در بخش 140 مقررات شماره 22 ایالات متحده امریکا تعریف گردیده دست داشته باشند قرضه تابع فسخ آنی، پرداخت فوری، فراخوانی و یا پازپرداخت توسط متهب خواهد بود.

د : متهب قبول مینماید به مجرد وصول اطلاعیه از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا بتاسی از بخش (X) و نظر به صلاحیت اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا چنین قرضه ها را آناً فسخ نموده و یا پرداخت فوری آنرا تقاضا نماید به شمول بازپرداخت کامل بیلانس پرداخت نشده. اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا حق دارد تا بازپرداخت قرضه به وی بازگردانیده شود.

و : متهب توافق مینماید تا به دریافت کنندگان فرعی ایکه توسط اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا) تعیین شده تا زمانی وجوه را پرداخت ننموده و یا اسناد پرداخت را امضاء ننماید که از جانب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا در موارد آتی مشوره اخذ ننموده باشد: (1) اکمال تجدید نظر حکومت ایالات متحده امریکا بر وصول کننده معین فرعی و افراد عمده آن؛ (2) حصول تصادیق مربوطه ؛ (3) منظوری مساعدت با دریافت کننده معین فرعی. علاوتاً، متهب در موافقتنامه های که با چنین وصول کنندگان معین فرعی عقد مینماید حکم ذیل یا مفاذ آنرا شامل میسازد:

" در صورتیکه وصول کننده فرعی و یا افراد مهم وی، جرم مربوط به مواد مخدر را مرتکب گردد و یا در قاچاق مواد مخدر دست داشته باشد طوریکه در بخش 140 مقرره شماره 22 حکومت امریکا تعریف گردیده، متهب حق دارد تا این موافقتنامه را فسخ نموده و یا سایر اقدامات لازم را اتخاذ نماید."

فقره و.4: حقوق کارگران

الف : مگراینکه در اعطای کمک مالی مشخصاً تصریح گردد و یا اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا کتباً طور دیگری اجازه دهد، هیچ نوع وجوه و سایر کمک های مالی تحت این موافقتنامه برای پیشبرد فعالیت های استفاده شده نمیتواند که مربوط به حقوق کارگران در یک کشور خارجی باشد.

ب : در صورتی که از متهب تقاضا گردد و یا خود متهب خواهان فراهم آوری کمک در ساحه فوق الذکر باشد و یا از اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا تقاضا نماید که آیا فعالیت مورد بحث با محدودیت های فوق الذکر موافق خواهد بود و یا خیر درینصورت متهب اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا را در مورد فعالیت پیشنهادی خود مطلع ساخته و یک شرح مفصل در مورد فعالیت مورد بحث را به آن اداره ارائه مینماید. متهب مکلف است تا الی اخذ مشوره و اجازه اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا فعالیت متذکره را آغاز ننماید.

ج : متهب باید حصول اطمینان نماید که تمام کارمندان، قراردادیان فرعی، و دریافت کننده گان فرعی که خدمات مربوط به استخدام را فراهم می نمایند از محدودیت فوق آگاهی داشته علاوتاً حکم متذکره در تمام قراردادها و موافقتنامه های فرعی شامل میگردد.